Jaargang 108. Vrijdag, 18 Mei 1849. No. 40.

GRONINGER COURANT.
ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op WOENSDAG, den 23sten Mei 1849, des middags te 12 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, bij Inschrijving en Opbod aan te besteden:

Het ONDERHOUD van de REVERBÈRES en LANTAARNEN, ENZ., behoorende tot de VERLICHTING der STRATEN dezer STAD, *voor één jaar*.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, en nadere Inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester.

GRONINGEN, 10 Mei 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

De CURATOREN der HOOGESCHOOL te *Groningen* roepen bij deze op alle HOUDERS van PRETENSIEN ten laste van het RIJK, wegens LEVERANTIEN ten behoeve van voorzeide HOOGESCHOOL over het dienstjaar 1848, om hunne DECLARATIEN, voor zoo veel die niet reeds ingediend mogten zijn, in den vereischten vorm bij CURATOREN opgemeld in te zenden, vóór den eersten JULIJ eerstkomende, ten einde alsnog op de BETALING dier DECLARATIEN de noodige order zal kunnen worden gesteld, terwijl bij eene latere inzending GEENE BETALING zal kunnen geschieden.

GRONINGEN, 11 Mei 1849.

Op last van Curatoren voornd.,
De Secretaris: J. H. GEERTSEMA, Cz.

SPANJE.

MADRID, 8 Mei.

Ten gevolge van de tijding, dat het Spaansche eskader den weg aan de Napolitanen geopend heeft door het bemagtigen van de forten van Terracine, heeft het ministerie besloten, om een hulpkorps van 4000 man naar Rome te zenden. De generaal *Cordova* vertrekt morgen naar Barcelona, alwaar dat korps zal worden ingescheept. — Dit zenden van troepen naar Rome geschiedt *met overleg der mogendheden*, welke die stad door *een gemengd garnizoen*, bestaande uit Franschen, Oostenrijkers, Napolitanen en Spanjaards, wenschen bezet te houden.

ITALIE.

Staat der zaken in Italië.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

De laatste berigten uit Rome loopen tot den 5den Mei. Op den 2den hadden de Franschen hun bivouac van Castel de Guido opgebroken.

Oudinot had het offensieve nog niet weer aangenomen.

[De aanvankelijk mislukte togt van den generaal *Oudinot* naar Rome heeft in Gaëta een' treurigen indruk gemaakt. Het blijkt meer en meer, dat er verschil van gevoelen heeft bestaan tusschen de raadslieden van den Paus en den Franschen bevelhebber; — dat de eerstgenoemden verlangden, dat de Franschen 's Pausen heerschappij onvoorwaardelijk zouden herstellen; doch dat de Fransche bevelhebber, zich tusschen de strijdende partijen en beginselen willende stellen, zich voorwaarden heeft willen voorbehouden en in dat opzigt de vrije hand hebben.]

— De commissie der barrikades neemt alle maatregelen, om de aannaderende Napelsche troepen het hoofd te bieden. Men verwachtte deze troepen, bestaande uit 12,000 man en 30 stukken geschut, den 5den voor Rome.

Men zou de Napolitanen 't hoofd bieden, zoo als men dit gedaan had aan de Franschen.

[Volgens tijdingen van Rome van den 2den Mei, zou er toen reeds gevochten zijn tusschen de Napolitanen en Romeinen. Maar in zaken van Italië is een langzaam geloof zeer nuttig en noodig.]

— De Fransche regering heeft den 14den van den generaal *Oudinot* de volgende dépêche ontvangen:

PALO, 8 Mei. De 3de brigade en het 16de regement zijn gelukkig ontscheept; de getalsterkte van het expeditie-korps is genoegzaam om aan Frankrijk het overwigt te doen behouden, dat het in dit land moet bewaren. Den 9den Mei wil ik voorwaarts rukken, om eene positie in te nemen, van waar ik de westzijde der stad zal bestrijken. Ik ben te Fumirono zeer goed gevestigd. De tucht en de gezondheid der troepen laten niets te wenschen over. Met uitzondering van een 30tal gewonden, heeft de Romeinsche regering geen enkelen Franschen soldaat in haar bezit, zelfs niet een ransel.

— Uit Rome wordt d.d. 6den Mei, door den *Contemporaneo* gemeld, „dat de voorhoede der Napolitanen, sterk 1000 man, nabij Marmo, door *Garribaldi* is verrast en in stukken gehouwen. — Het Romeinsche driemanschap maakt bekend, dat te Rome verregaande ongeregeldheden hebben plaats gegrepen; een krijgsraad zou de schuldigen vonnissen.

SARDINIË.

De generaal *Romarino*, aan wien de nederlaag van het Sardinische leger wordt toegeschreven, is veroordeeld om van achteren te worden gefusilleerd. — Hij heeft zich in cassatie begeven.

[De Parijsche *Avond-Moniteur* van den 13den zegt, dat de ter dood veroordeelde generaal den 7den Mei, te 5 uur des morgens, zijne straf reeds ondergaan heeft. — Ondertusschen berigt een brief uit Turin, van den 8sten, „dat de militaire raad van revisie, op welken de generaal zich in cassatie beroepen had, het tegen hem geslagen doodvonnis dien dag (wegens een gebrek in den vorm nil.) vernietigd heeft."]

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Mei.

De berigten uit het leger, tot den 7den Mei, melden, dat de hoofdmagt van den generaal *v. Welden* steeds voor Presburg, op beide de oevers van den Donau, vereenigd was, en dat de krijgsbewegingen, tot deze vereeniging gevorderd, hoewel niet zonder bezwaar, volbragt waren geworden. — Met de bewegingen der Hongaren schijnt men niet dan op eene onvolledige wijze bekend te zijn, bij gebrek aan vertrouwde berigtgevers. Men vermoedt, dat hunne hoofdmagt zich noordwaarts heeft gewend, ten einde de aanrukkende Russen met overmagt te gemoet te gaan.

Van den 11*den*. De Keizer is te Presburg aangekomen en dadelijk naar het leger vertrokken.

— Volgens de jongste berigten uit Pesth, werd de vesting Ofen sedert den 6den hevig gebombardeerd. De belegerden boden slechts flaauwen wederstand en de overgave *aan de Hongaren* was spoedig te verwachten. Intusschen werd de stad Pesth zelve uit Ofen *door de Oostenrijksche troepen* gebombardeerd. De kommandant van het Hongaarsche leger had daarop aan de regering te Ofen doen weten, dat, zoo de vijandelijkheden tegen Pesth niet dadelijk werden gestaakt, het geheele Oostenrijksche garnizoen, bij de inname van Ofen, over de kling zoude worden gejaagd.

MUNCHEN, 10 Mei.

Het ministerie heeft heden eene proclamatie aan het Beijersche volk uitgevaardigd, waarin het aangemaand wordt, om niet langer ter doordrijving van de Duitsche constitutie den onwettigen weg te bewandelen. Zoo verklaart het de in de Paltz gevormde verdedigingscommissie voor onwettig en al hare besluiten voor nietig.

PRAAG, 10 Mei.

Plotseling verspreidt zich heden morgen het gerucht, dat Praag en omstreken in staat van beleg zijn gesteld. De militairen hebben overal eene ontzettende magt ontwikkeld, kanonnen uitgesteld, wachten verdubbeld en sterke patrouilles door de geheele staduitgezonden.

DRESDEN, 10 Mei.

Langzamerhand begint men beter overzigt te krijgen van het oproer in onze stad. Poolsche en andere emigranten speelden eene hoofdrol. Ook nam men twee Gallicische geestelijken gevangen. — De massa der oproermakers is gisteren over de dorpen Plauen, Racknitz en Kesselsdorf, naar de bergen gevlugt. Er zijn 500 gevangen genomen, waarvan er alleen in de Vrouwenkerk 300 zijn opgesloten.

De Provisionele Regering is bij tijds ontkomen.

Gisteren werden hier op het stadshuis gearresteerd de advokaat *Blöde* en dr. *Minckwitz*, hetzelfde zou met den staatsraad *Klette*, professor *Richter* en dr. *Hirschel* gebeurd zijn.

Van den 11*den*. In den afgeloopen nacht is te Chemnitz het overschot der zoogenoemde voorloopige regering, nadat zij uit Dresden gevlugt was, aangekomen, om aldaar den opstand op nieuw te organiseren; zij werd echter door de burgerij gevangen genomen en naar Altenburg gebragt, alwaar zij in verzekerde bewaring gesteld is. Dit overschot bestaat uit den voormaligen regeringsraad *Heubner*, den beruchten Rus *Bakunin*, den hofpost-secretaris *Martin* en zekeren *Stiebler*. — Men wil, dat de opstand in Saksen nog niet geeindigd is door de inneming van Dresden, maar in Voigtland zal voortgezet worden.

— Gisteren avond waren 140 dooden aangegeven, terwijl de militairen slechts 31 dooden en 120 gekwetsten tellen. — Onder het raadhuis heeft men 30 centenaren buskruid ontdekt. — In de beroemde Dresder-galerij zijn 80 schilderijen beschadigd.

BERLIJN, 12 Mei.

De eigenlijk gezegde beraadslagingen in de conferentie [eene soort van nieuwe editie van de oude Bondsvergadering, die voor de Nationale Vergadering heeft plaats gemaakt] zijn heden begonnen. Tot dusver waren het slechts preliminairen. Het congres heeft zich thans geconstitueerd.

Van den 14*den*. De *Staats-Anzeiger* bevat het volgende gewigtige besluit des Konings, gedagteekend Charlottenburg, den 14den Mei, en door het geheele ministerie gecontrasigneerd. § 1. Het mandaat der op grond van de bondsbesluiten van den 30sten Maart en den 7den April 1848, en ons besluit van den 11den van laatstgemelde maand in den Pruissischen staat gekozene afgevaardigden bij de Duitsche Nationale Vergadering *is afgeloopen*; — § 2. Dit besluit zal door onzen gevolmagtigde te Frankfort aan de afgevaardigden ter nakoming worden medegedeeld en met het bevel, om zich van alle deelneming aan de verdere verhandelingen der vergadering te onthouden.

FRANKFORT, 12 Mei.

Een voorstel van den heer *Backhaus*, in het Parlement heden gedaan, en hoofdzakelijk daartoe strekkende, „dat de Duitsche Rijks-troepen overal den eed op de Constitutie zullen *moeten* afleggen," is (met 163 tegen 142 stemmen) *aangenomen*.

In Baden heeft de Regering reeds een begin gemaakt met de troepen de Duitsche Constitutie te doen beëedigen. — Ook in Hessen heeft dit voorbeeld reeds navolging gevonden.

— In Rijn-Beijeren verspreidt de opstand zich meer en meer. Aldaar geven de geregelde troepen het eerste voorbeeld van ontrouw aan de Regering. Men zegt, dat de Rijnschans in de handen der insurgenten zoude zijn.

— De Badensche afgevaardigden hebben den eed op de Duitsche Constitutie afgelegd.

— De heer *Simson* heeft, ter zake zijner gezondheid, de waardigheid van voorzitter der Nationale Vergadering nedergelegd. Hij wordt als zoodanig door den heer *Reh* uit Darmstadt opgevolgd.

— Men zegt, dat drie kompagniën van de rijks-vesting Landau zich, zonder hunne officieren, aan de zijde des volks begeven hebben.

Van den 13*den*. Heden heeft de aartshertog Rijksbestuurder eene dagorder afgekondigd aan alle in Rijksdienst staande troepen. Hij wijst daarin op den ongelukkigen strijd, welke Duitschland in twee partijen verdeelt en het met een' burgeroorlog bedreigt. Bovenal waarschuwt hij echter tegen de woelingen van die mannen, die het niet om de grondwet te doen is, maar om wet en orde te stooren. Als in andere deelen des Rijks de Duitsche krijgslieden zich krachtig toonen tegenover den buitenlandschen vijand, hoopt hij, dat de trouw van het leger ook onwrikbaar zal zijn tegen den inwendigen vijand, die slechts regeringloosheid beoogt.

— Heden morgen is het stellige berigt alhier ontvangen, dat in Rastatt het Badensche garnizoen, 4 bat. sterk, is opgestaan, 5 van deszelfs officieren heeft vermoord, en, in overeenstemming met de burgerlijke overheid, *de republiek heeft uitgeroepen*. Het garnizoen van deze sterke vesting bedraagt omstreeks 4000 man. — Het stadje Lörrach heeft zich bij de republiek gevoegd.

— De talrijke republikeinen te Mentz zijn gezamentlijk van daar naar Rijn-Beijeren getogen, zoodat die stad een doodsch aanzien verkregen heeft. Op hunnen togt hebben zij alom aanzienlijke versterking van vrijwilligers verkregen. Zelfs worden vele huisvaders *gedwongen* mede te trekken, daar zij bij weigering op stokslagen onthaald en hunne huizen met vernieling bedreigd werden. Men begroot het getal der Rijn-Hessische vrijwilligers op 20,000 man.

— Heden had te Offenburg, eene der aanzienlijkste steden van het groothertogdom Baden, eene groote volksvergadering plaats, en volgens een gerucht zoude daarin zelfs de republiek uitgeroepen zijn, hetwelk ook op andere plaatsen van het groothertogdom, met name te Heidelberg, zoude nagevolgd worden.

— Men wil het officiële berigt ontvangen hebben, dat het 4de Russische legerkorps, onder *Paskewitsch*, den 4den Mei op 6 punten Gallicië binnengerukt is, ten getale van 120,000 man infanterie, 27,000 man kavallerie en 350 stukken geschut. Aanzienlijke kolommen trokken uit het binnenste van Rusland achtervolgens voorwaarts en bezetten Polen en zijne onderlijke grenzen.

Van den 14*den*. In den avond van gisteren hebben alhier eenige ongeregeldheden plaats gehad, ten gevolge waarvan onderscheidene personen, zoo militairen als burgers, gedood of gekwetst werden.

De Nationale Vergadering van heden was dien ten gevolge zeer onrustig; intusschen nam zij van al de gedane dringende voorstellen, naar aanleiding van die gebeurtenissen, geen enkel aan, maar zou de Vergadering waarschijnlijk overgaan tot de orde van den dag. Onder de leden, die dezen dag verklaard hadden uit de Nationale Vergadering te treden, behoorde ook de heer *van Scherpenzeel Heusch*, afgevaardigde van Limburg. Hij motiveerde zijne uittreding, doordien de oude Duitsche bond ontbonden, de nieuwe Duitsche bondsstaat niet tot stand gekomen was, en dat aan Limburg onder de bestaande omstandigheden niets anders overbleef, dan zich uitsluitend aan Holland te houden, weshalve hij dan ook tegen elke verdere vereeniging van Limburg met Duitschland protesteerde.

Deze verklaring van den heer *Scherpenzeel* verwekte een luid misnoegen, en toen men ontwaarde, dat die heer, ondanks zijne uittreding, zich in de vergadering bevond, werd hij onder het veelvuldig geroep van: „Weg met hem," de deur uitgewezen.

— Uit Munchen meldt men van den 12den, dat in de nabijheid dier stad een groot legerkamp is opgerigt, maar dat al de soldaten, die de reeds opgeslagene tenten moesten betrekken, eenstemmig verklaard hadden, „*dat zij niet daarheen wilden gaan.*"

HAMBURG, 12 Mei.

Uit Hadersleben wordt van den 11den dezer gemeld, „dat de Beijerschen Kölding bezetten; — dat de Sleeswijkers zich voor Fredericia hebben nedergeslagen, — en dat de Rebels die de houding aannamen, als of zij zich in Jutland verdedigen tegen de Pruissen, van daar naar Horsens zijn geweken, en ook, volgens de jongste berigten, de laatstgenoemde plaats zouden hebben ontruimd."

KEULEN, 14 Mei.

In het graafschap Mark (Westfalen) heerscht groote gisting. — Alle engpassen in het gebergte zijn door de schutters bezet; het landvolk is in opstand; overal zijn posten uitgesteld, om van de beweging der militairen zoo spoedig mogelijk berigt te geven. — De artillerie-brigade is uit Munster in aantogt. In Hagen heeft het een' wagen met 25—30 vaten ammunitie genomen, en de 20 begeleidende soldaten verjaagd.

— Elberfeld heeft zich nog niet onderworpen en stelt voorwaarden, als: eene algemeene vergiffenis, geene troepen en geene oproeping voor de landweer.

— In het zuid-westen van Duitschland beginnen de zaken een zeer ernstig aanzien te verkrijgen. De brug van Mannheim naar het tegenoverliggende Rijn-Beijeren o. a. is afgebroken.

KARLSRUHE, 14 Mei.

De groot-hertog is heden nacht gevlugt, men zegt in de rigting van Germersheim, begeleid door twee regimenten kavallerie en artillerie. De stad is aan regeringloosheid te prooi. De burgerwacht wilde de Regering ondersteunen, maar was te oneenig en had geen bekwame, beradene aanvoerders. — Men spreekt van eene provisionele regering, bestaande uit *Brentano*, *Peter* en *Christ*. Alle aanzienlijken en vreemdelingen vlugten.

Gisteren avond begon het oproer, na de eedsaflegging der troepen op de Constitutie van het — eenig Duitschland! Het tuighuis werd door het volk bestormd en door de burgerwacht verdedigd. Een ridmeester werd doodgeschoten; van de insurgenten verloren 12 het leven. De soldaten verlaten bij honderden de stad en gaan naar hunne familiën.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Mei.

[Nopens het nieuwe conflict, dat voor een paar dagen in Parijs was ontstaan tusschen de 3 presidenten, die van de Republiek, die van den Ministerraad en die van de Nat. Vergadering, zegt een dagblad o. a. het volgende:]

Het blijkt meer en meer, dat de Republikeinen *van den vorigen dag* zeer uit het veld geslagen zijn, ten gevolge van den loop, welken de zaken in Italië hebben genomen, en zich hebben gevleid, dat zij, na de nederlaag der Fransche troepen, ondersteund door de meerderheid der afgevaardigden, niet alleen het ministerie, maar ook den Voorzitter der Republiek zelven zouden kunnen doen vallen. De voorzitter der Nationale Vergadering, *Marrast*, is in tijds door den heer *Considérant* onderrigt van het voornemen, 't welk deze had, om een voorstel in te dienen, betreffende het in staat van beschuldiging stellen van den Voorzitter en de ministers; hij heeft dit denkbeeld volledig goedgekeurd, en vermoedelijk in de stellige overtuiging, dat de meerderheid het voorstel zou aannemen, heeft hij Dingsdag j.l. niet geaarzeld, om twee bataljons linietroepen aan te vragen, die, onder den schijn van de Nationale Vergadering te bewaken, eigenlijk hadden moeten strekken, om de bewindslieden, terstond na de aanneming van het bewuste voorstel, in verzekerde bewaring te nemen. De generaal *Forest* heeft echter, hetzij uit eigen beweging, hetzij op aansporing van den generaal *Changarnier* (welk laatste zeer waarschijnlijk is), den heer *Marrast* doen weten, „dat bij van den voorzitter der Kamer geene bevelen had af te wachten."

— Gisteren is in de Nationale Vergadering over het voorstel van den heer *Considérant*, tot het in staat van beschuldiging stellen van den Voorzitter, de ministers en den generaal *Changarnier*, gestemd. Het is met eene overgroote meerderheid *verworpen*. — Heden heeft de heer *Marrast* had, bij het begin der zitting, weder twee bataljons doen aanvragen, doch ook ditmaal een weigerend antwoord van de zijde der militaire overheid ontvangen.

Het schijnt, dat de bewindslieden, na het voorgevallene, voornemens zijn geweest om hun ontslag te nemen. Gisteren en heden zijn zeer langdurige conferentien gehouden in het hôtel van den Voorzitter der Republiek en in dat van den voorzitter der Nationale Vergadering. Ten laatste schijnen de partijen elkander te hebben verstaan.

— De zitting der Nationale Vergadering van heden is veel minder onstuimig geweest dan de vorige bijeenkomsten. De heer *Flocon* heeft inlichtingen gevraagd van de bewindslieden omtrent den intogt der Russische troepen in Hongarije, en verlangd te weten, welke staatkundige gedragslijn Frankrijk in deze dacht te volgen. De minister *Drouyn de Lhuys* heeft geantwoord, „dat, zoodra het Fransche kabinet van het gebeurde kennis had gekregen, het aan de Russische, Oostenrijksche, Pruissische en Engelsche Regeringen had doen aankondigen, dat een maatregel van dat belang *niet onopgemerkt* van de zijde van Frankrijk kon blijven." De minister heeft wijders verklaard, dat Frankrijk zich zou „beijveren, om *langs den diplomatieken weg* de ernstige verwikkelingen te voorkomen, waartoe de handelwijze van Rusland in het Oosten, in Duitschland, ja in geheel Europa aanleiding kon geven; — dat de Regering op dien weg zou blijven voortgaan, en doen wat mogelijk was, om den voortgang der Russen te stuiten; — maar dat zij, indien onverhoopt de onderhandelingen zonder gevolg mogten blijven, *tot andere maatregelen zou overgaan*, en er op rekende, dat zij in dat geval door de Nationale Vergadering zou worden ondersteund."

— *Changarnier* heeft den brief van den President der Republiek aan het garnizoen bekend gemaakt.

De president van den raad heeft in de vergadering erkend, „dat deze dagorder eene uittarting was, en aan een stuk, dat geen politiek karakter had, er zulk een kenmerk heeft bijgezet." „De Regering, — zeide hij, — wil geene uittarting doen; en waarlijk, hare taak is moeijelijk genoeg, zonder dat hare ondergeschikten die nog moeijelijker maken."

Ook dit vergroot de spanning, waarin de Fransche hoofdstad zich reeds bevond. — In de vergadering van den 11den heeft de heer *Clément Thomas* reeds van weder gedreigden burgeroorlog durven spreken. De Regering neemt maatregelen om zich hiertegen te versterken.

Van den 14*den*. De verkiezingen hebben weder een' aanvang genomen. De stad blijft tot dusverre rustig, ofschoon slechts weinige uren noodig zijn om de heldere politieke atmosfeer in eene zwaar bewolkte te doen veranderen. Het is te wenschen, dat de nieuwsgierigheid over den uitslag der stemming de gemoederen in rust mag houden. Trouwens is men van de zijde der regering op alles voorbereid.

Van den 15*den*. Op dit oogenblik is het nog onmogelijk eenige juiste mededeelingen omtrent den uitslag der verkiezingen te Parijs te doen.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Mei.

De echtgenoote van een' landbouwer te Kortrijk kreeg op 52jarigen ouderdom, na dat zij reeds 23 jaren was getrouwd, haar eerste kind.

Deze bijzondere gebeurtenis werd aldaar door het luiden van al de klokken aangekondigd!

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag, 14 *Mei*.

In deze zitting zijn ontvangen nog twee verzoekschriften,

om voor de betrekking van commies-griffier in aanmerking te komen. Wordt besloten de benoeming van eenen commies-griffier te doen plaats hebben op morgen ochtend, bij den aanvang der zitting.

De voorzitter heeft medegedeeld:

1) Dat door de tweede afdeeling, ten gevolge van het nemen van ontslag door den heer *van Dam van Isselt*, als lid der Kamer, tot voorzitter gekozen is de heer *van Heloma*, en tot haren tweeden voorzitter de heer *Sloet tot Oldhuis*.

2) Dat door de afdeelingen tot rapporteurs gekozen zijn:

A. Voor het wets-ontwerp *tot regeling van uitgaven op fondsen voor versterkingen uit 's Rijks magazijnen ontvangen*, de heeren *Boreel van Hogelanden*, *Boxman*, *van Zuylen van Nijevelt*, *Wintgens* en *Storm van 'sGravesande*; en

B. Voor dat *tot regeling van uitgaven op het fonds van herbelasting op de grondbelasting*, de heeren: *Boreel*, *Lotsy*, *van der Linden*, *Wintgens* en *Storm van 's Gravesande*.

Vervolgens is beraadslaagd over het voorstel tot herziening der instructie van den griffier der Kamer. Dat ontwerp is na eenige beraadslaging, met algemeene stemmen, overeenkomstig het voorstel der commissie, *aangenomen*. — De instructie zal in eene doorloopende reeks van artikelen worden vervat en aldus worden gedrukt en rondgedeeld.

Daarna is de vergadering tot morgen gescheiden.

Zitting van den 15den

De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft in hare zitting van heden tot haren commies-griffier benoemd den heer mr. *A. Uijttenhooven*, advokaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden. — Daarna heeft zij een aanvang gemaakt met de algemeene beraadslaging over het wets ontwerp betrekkelijk de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering. Die beraadslaging zal morgen ochtend worden voortgezet.

[De heer *Zijlker* onder anderen zegt, „dat de voordragt aanleiding zal geven tot willekeur, tot beperking van een grondwettig regt, in strijd met art. 10 van ons staatsverdrag, vooral wat betreft art. 6 en 7 van het ontwerp. De eerste alinea van art. 10 der Grondwet kent het regt tot vereeniging en vergadering duidelijk toe. Zonder bijvoeging, zou dat regt onbegrensd zijn. Nimmer kan de meening zijn, dat de wetgever eene willekeurige uitlegging aan gemeente- of provinciale besturen, aan den Koning zou overlaten. De bepalingen van art. 6 en 7 van het ontwerp houden zoo een sleep van formaliteiten in, dat men eerder op eene vermindering dan op eene uitbreiding van regt moet denken, hetgeen art. 10 der Grondwet niet kan bedoeld hebben. Dat artikel heeft alleen ten doel repressieve maatregelen, tot handhaving der orde. Waartoe zouden ook preventieve maatregelen leiden? Aan de eene zijde last, moeite, omslag; aan de andere zijde belemmering. Het politieke leven voor den stillen, kalmen, doch tevens zelfstandigen Nederlander zou in die formaliteiten geheel verloren gaan. De grondwet waarborgt het regt van vereeniging en vergadering. Zal men waarlijk van dat regt gebruik maken, dan is het eene behoefte, dat het daarvoor bekwaam zij; dan is het van belang, dat vroegere onverschilligheid ophoude en vervangen worde door warme belangstelling in de algemeene zaak. Maar dan is het ook consequent, de politieke vergaderingen niet te belemmeren. Vrijheid dus, volledige vrijheid, met de aanneming van repressive maatregelen, tot handhaving der orde, waar zij bedreigd wordt. Dit is een veel zekerder waarborg dan drukkende preventive maatregelen. Spr. is van oordeel, dat voor onze ordelievende Natie zoodanige maatregelen wel het minst noodzakelijk zijn. Om dit nader aan te dringen, beroept spr. zich op de geschiedenis der laatste 20 jaren. Spr. zal het votum voorbehouden en afwachten of de voordragt ook door amendementen kan gelouterd worden.]

De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt over het wets-ontwerp betrekkelijk het koloniaal batig slot over 1847; de beraadslaging over dit wets-ontwerp is bepaald op Zaturdag, den 19den Mei. — Nog heeft de Kamer de beraadslaging over het wets-ontwerp betrekkelijk de ministeriële verantwoordelijkheid vastgesteld op Maandag, den 21sten Mei.

'sGRAVENHAGE, 14 Mei.

H. M. de Koningin heeft, bij gelegenheid van 's Konings inhuldiging, aan den heer burgemeester dezer stad doen toekomen de aanzienlijke gift van *tweeduizend gulden*, om aan de algemeene armen alhier te doen uitreiken.

Ook heeft mgr. *Belgrado*, internuncius van den Heiligen Stoel bij dit Hof, aan den burgemeester eene som van *vijftig gulden* doen overhandigen, om bij dezelfde gelegenheid aan tweehonderd armen te worden uitgedeeld; waarvan honderd van de R.-C. godsdienst en honderd van de overige godsdienstige gezindten.

Van den 15den. HH. MM. de Koning en de Koningin zijn heden namiddag ten half 3 uur uit Amsterdam, over den spoorweg, hier aangekomen en hebben terstond daarna hunne plegtige intrede in deze residentie gedaan, onder het lossen van het geschut, het luiden der klokken en de muziek van de schutterij en der corpsen van het garnizoen, enz.

Van den 16den. Z. M. de Koning is in den vroegen ochtend van Rotterdam in deze residentie teruggekeerd.

— In deze residentie is aangekomen de generaal *C. van der Wijck*, komende uit Oost-Indië, verleden jaar bevelhebber bij de expeditie tegen Bali.

AMSTERDAM, 14 Mei.

Ter gelegenheid van het gisteren gehouden groot diner ten hove, heeft de fraaije muzijk onzer schutterij de eer gehad zich aldaar onder de leiding van haren kapelmeester *Christiani*, [die later door Z. M. tot ridder der Eikenkroon is benoemd] op het paleis te doen hooren.

Heden ochtend is Z. M. de Koning, vergezeld van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, onder begeleiding van de burger-eerewacht, uitgereden ter bezigtiging van de Landswerf, 's Rijks lijnbaan en de Kweekschool voor de Zeevaart; Z. M. heeft alstoen het instructie-vaartuig *Urania* bezocht, waar HD. een collation werd aangeboden; van waar Z. M. zich met den Prins verder naar de kazerne Oranje-Nassau heeft begeven, tot het houden eener inspectie over het aldaar bijeen verzameld garnizoen.

H. M. de Koningin heeft insgelijks eenige gestichten bezocht, onder anderen het Burgerweeshuis en de Sophia-Bewaarschool.

— Den 12den dezer is van wege Z. M. den Koning aan den heer staatsraad, burgemeester dezer stad ter hand gesteld eene som van zesduizend gulden, door Z. M., bij gelegenheid van de plegtige inhuldiging, ten behoeve van de algemeene armen dezer stad verleend.

— Het aantal bewoners van andere steden en plaatsen uit ons land, die in de hoofdstad het feest der inhuldiging bijwoonden, was ontzettend groot. Die Zaturdag kwam, vond 's nachts geen logies. Een enkele was zoo gelukkig, van nog een bed met een kamertje te huren à 10 gulden voor één nacht.

In de groote logementen deed alleen één appartement voor Vrijdag, Zaturdag en Zondag *f* 150.

Duizende guldens zijn op deze feestdagen onder de neringdoenden in omwandeling gebragt.

— Men herinnert zich, dat onlangs de onder-gouverneur der beide Vorstelijke telgen, de luitenant *Aikema*, aan het paleis te 's Hage na eene slepende ziekte overleden is. Het is bekend, welke verzorging zijn sterfbed zachter maakte; dat overal weerklank vond niet alleen voor dien waardigen zoon uit een geacht burgergeslacht te dezer stede, maar ook voor de hier treurende bejaarde moeder.

Troostend was het dus voor die bedroefde weduwe, toen zij eergisteren onverwacht bezocht werd door die beide jeugdige kweekelingen van haren te vroeg ontslapen zoon; maar treffend ook is het voor ieder gevoelig hart, dat de vorstelijke kinderen bij dat bezoek alleen door hunne gouvernante werden vergezeld, en niet door den man, die op waardige wijze de edele taak vervolgt, door *Aikema* zelven begonnen.

Eere zij het ouderenpaar, dat zoo gevoelt wat de moedersmart lenigen kan.

— Den 10den dezer, des avonds, werd in de Remonstrantsche kerk alhier plegtig herdacht het vijfentwintigjarig bestaan van het *Nederlandsche Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen*.

De buitengewone hoofdbestuurders, de bestuurders, en een aantal commissiën uit de regterlijke magt, het schoolonderwijs en van verschillende kerkelijke gezindten woonden deze plegtigheid bij, gelijk mede de afgevaardigden der onderscheidene afdeelingen, vele leden en eene aanzienlijke vrouwenschaar.

De voorzitter van het genootschap, de heer *Suringar*, trad als spreker op, wiens rede werd afgewisseld en besloten door gezang, vergezeld van orgelmuzijk. De gezangen waren vervaardigd door den heer *B. ter Haar*, theol. doct. en lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, en zijn uitgevoerd ten deele door een zangkoor, dat zich welwillend had vereenigd, en overigens door de geheele vergadering.

[Het Genootschap heeft alleen voor schoolonderrigt en godsdienstige opleiding *f* 97,292 besteed. Eene der afdeelingen hielp 132 personen aan werk, waarvan 82 zich deze gunst onwaardig maakten en 50 zich goed gedroegen.]

Van den 15den. De gisteren avond ten hove gehouden audiëntie in gala werd druk bezocht en was zeer luisterrijk; zij werd bijgewoond door de verschillende hier aanwezige hooge burgerlijke en militaire autoriteiten, de leden van het prov. geregtshof, van de arrond.-regtbank, de consuls, de officieren der schutterij en van het garnizoen, benevens een groot aantal ten hove voorgestelde aanzienlijke personen, de meesten vergezeld van hunne dames, wier toiletten bijzonder fraai en schitterend waren.

— Heden ochtend te half tien heeft H. M. de Koningin met H. D. beide Zonen het Instituut voor Blinden met een bezoek vereerd.

Te elf uur zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* en Prinses *Louisa* en gevolg per spoortrein naar de residentie vertrokken.

Te 1 uur zijn HH. MM. benevens de Prinsen met hun gevolg naar 's Gravenhage teruggekeerd, tot aan het station van den spoorweg begeleid door de burger-eerewacht, die vervolgens met het muzijkkorps der schutterij eene serenade hebben gebragt aan onzen waardigen heer burgemeester, de heeren *J. Staats Boonen* en *J. J. Bremer de Lanoy*.

Van den 16den. Wij hebben gemeld, dat de vermaarde Fransche romanschrijver *Alexandre Dumas*, op de persoonlijke uitnoodiging van onzen Koning, de inhuldigingsplegtigheid op j.l. Zaturdag heeft bijgewoond. Wij hebben er thans nog bij te voegen, dat Z. M. dien schrijver herhaaldelijk en minzaam ontvangen en eindelijk hem ook de ridderorde van den Nederl. Leeuw heeft geschonken.

Welnu, deze zelfde *Alexandre Dumas*, aldus met eerbewijzingen door Neêrlands Koning overladen, heeft door het aannemen dier eerbewijzingen eene onbeschaamdheid aan den dag gelegd, als waarvan een Hollander zich bezwaarlijk een denkbeeld zoude kunnen vormen.

Alexandre Dumas geeft te Parijs uit een maandschrift, getiteld *Le Mois, revue historique et politique, jour par jour, par Alexandre Dumas.* In het voorlaatste nommer van dat maandwerk, dat van de maand April j.l., heeft hij een artikel geschreven, vol gal en bitterheid tegen Koning *Willem III.* Wij willen onze kolommen met de overname van dat artikel niet bezoedelen; onze eerbied jegens het koningschap verbiedt het ons buitendien. Wij vermelden slechts, dat daarin onze Koning wordt voorgesteld als een vorst van slechte zeden, als onbekwaam om te regeren, *en als door zijn gedrag den dood zijns vaders verhaast te hebben!*

In het volgende nommer van *Le Mois* hebben wij nu eene pompeuse beschrijving van het inhuldigingsfeest, maar waarschijnlijk ook een uitbundigen lof op den Koning te verwachten.

(*Handelsblad.*)

ROTTERDAM, 14 Mei.

De brand, welke gisteren morgen alhier omstreeks half zeven in de slechts sedert weinige maanden in werking zijnde stoomsuikerraffinaderij van de heeren *P. H. Tromp & Co.*, aan de Leuvehaven, uitbarstte, is ontstaan in de beenzwartbranderij, tot die fabrijk behoorende, kort nadat de directeur, de heer *Eyben*, het gebouw verlaten had, om zich per spoortrein naar elders te begeven. Het getal der grootere en kleinere woonhuizen, welke bij dien vreeselijken brand geheel verwoest zijn, bedraagt ruim 20, waaronder vele pakhuizen, gevuld met meekrap, pakhuizen met suiker van de N. H. M., vlaszolders, granen en vele andere koopmanschappen. Onder de huizen, welke door dezen brand vernield zijn, bevinden zich het huis, slechts weinige dagen geleden door den heer mr. *Hoynck van Papendrecht* gelukkig verlaten; het huis door den heer *Schutze van Houten* bewoond, die naauwelijks den tijd had iets meer dan zijn leven en dat zijner talrijke familie te redden, de huizen, welke door de heeren *Meinsma*, *van Dorp* en *van der Meulen* bewoond werden, in een van welke het kantoor der heeren *van Dulken, van Dorp en Co.* gehouden werd, het huis van den heer *Rochussen*, dat 5 schuiframen breed en 4 verdiepingen hoog, met statig bordes en hardsteenen gevel, teregt onder de schoonste dezer stad, in den bouwtrant des tijds van hare grootste welvaart, geteld werd; uit dit prachtig gebouw is de inboedel en het kostbare kunstkabinet gered; voorts het hoekhuis met daarachter liggende pakhuizen, door den heer *Ringrose* bewoond, dat waarin het kantoor der heeren *Meinhard Retemeijer en Co.* gevestigd was, en het daarnevens staande van den heer *Roelofs Heijermans.* De groote menigte teer, pek en andere ligt ontvlambare en sterk brandende stoffen, in de bergplaatsen onder het eerste dier panden liggende, gaf sterk voedsel aan den brand, en deed, tot aan den avond, akelig zwarte rookkolommen hemelhoog opstijgen.

Hier echter gelukte het de brandweer de vernieling te stuiten. Wel bleven tot laat in den avond de vlammen op verscheidene punten nog uit het rookende puin opstijgen, maar ze breidden zich niet verder uit, en de overige huizen aan de Leuvehaven, aan de oostzijde der Nieuwe steeg en achter aan den Schiedamschen dijk, bleven, ofschoon sommigen zwaar beschadigd, staande. Indien men niet geslaagd ware met de bluschmiddelen, zou er, gelijk verzekerd wordt, geschut zijn aangevoerd, om, door het platschieten van een of meer gebouwen, den verderen voortgang van het alles vernielende vuur te verhinderen.

De schade zoo voor de eigenaars en bewoners, als voor verschillende assurantie-maatschappijen, wordt begroot op ruim vier millioen guldens. Omstreeks 140 werklieden zijn voor het oogenblik van bestaan beroofd, en een aantal deftige familiën van eigen huis verstoken. Gelukkig zijn geene personen bij dezen brand omgekomen of in belangrijke mate gekwetst. Er zijn 24 brandspuiten in werking geweest, waaronder ook die van 's Rijks-marine. — De ramp, welke deze stad en een groot aantal ingezetenen getroffen heeft, baart eene algemeene verslagenheid en deelneming.

Gelijk bij vroegere branden, hebben ook weder bij deze gelegenheid de manschappen der brandweer zich op de loffelijkste wijze gedragen. Velen hebben de treffendste bewijzen van ijver, beleid en volharding gegeven. — De orde is door de policie, de schutterij en de mariniers op eene voortreffelijke wijze gehandhaafd.

Z. M. de Koning, zoodra hij de ramp had vernomen, die deze stad had getroffen, heeft zijnen adjudant, jhr. *van Karnebeek*, en zijner ordonnans-officier, graaf *van Bijlandt*, met een buitengewonen spoortrein uit Amsterdam herwaarts gezonden, niet alleen om nader bekend te worden met de grootte van het onheil, maar ook zijne deelneming te betuigen en desgevorderd hulp aan te bieden. — Heden voormiddag zijn ook HH. Exc. de ministers van binnen- en van buitenlandsche zaken hier aangekomen, en hebben dezelve, met een der wethouders, de plaats van den brand in oogenschouw genomen. — Heden middag is ook Z. K. H. Prins *Hendrik* uit Amsterdam hier aangekomen. Zich terstond naar het tooneel der verwoesting hebbende doen geleiden, heeft Z. K. H. daar alles in oogenschouw genomen, en op de hartelijkste wijze zijne smart over de vreeselijke gebeurtenis betuigd. — Morgen namiddag wordt Z. M. de Koning met hetzelfde doel hier verwacht.

Van den 15den. Heden avond kwart voor acht is Z. M. de Koning alhier per extra spoortrein aangekomen, en heeft zich in het rijtuig van den heer *J. van Hoboken*, vergezeld van dien heer en den heer directeur der marine *Ver Heull*, naar het tooneel der verwoesting, door den brand van l.l. Zondag alhier aangerigt, begeven.

Daar gekomen, werd Z. M. door de stedelijke regering en verdere autoriteiten ontvangen. Z. M. nam alles naauwkeurig in oogenschouw en gaf zijne belangstelling met hartelijke woorden te kennen; hevig was Z. M. aangedaan bij de ontmoeting van den ed. achtb. heer *Tromp*, dien Z. M. herhaalde malen de hand drukte. — Te half negen heeft Zijne Majesteit het tooneel van den brand verlaten.

— Onder degenen, welke de eer hadden het eerst na de ontvangst het woord tot den Koning te mogen rigten, was de heer *C. M. Overgaauw*, die hem, in naam van hoofdlieden der brandweer, de grootheid der ramp en van de doorgestane gevaren schetste, maar tevens de inspanning, daarbij door allen aan den dag gelegd, die de vlammen hadden helpen bestrijden. Z. M. gaf hierop hoofdzakelijk ten antwoord, hoe diep getroffen hij was, maar tevens hoe hij, even als zijn onvergetelijke Vader, steeds als Prins *van Oranje* het grootste belang in de stad Rotterdam gesteld had, en hoe die stad, ook als rampen haar troffen, er altijd op rekenen kon, dat de Koning der Nederlanden haar nabij zou zijn. Een luid: *Leve de Koning!* verving deze woorden, waarop Z. M. het nog brandend en rookend puin, zelfs op gevaarlijkste punten, vlug en onverschrokken beklom, en het terrein in alle bijzonderheden overzag.

Op verschillende punten werd Z. M. toegesproken, en antwoordde daarop telkens met gelijke blijken van aandoening, en gelijke betuigingen dat men hier, in voor- en tegenspoed, op hem, den Zoon des helds van Waterloo en Leuven, op Koning *Willem III*, staat kon maken.

— Voortdurend stijgen er nog vlammen uit het rookend puin op en men is nu bezig de bedolven mekrap-vaten op te graven.

UTRECHT, 16 Mei.

Met genoegen verneemt men, dat het Z. M. heeft behaagd, den hoogleeraar *Roijaards*, rector onzer Akademie, te benoemen tot kommandeur van de orde der Eikenkroon.

ASSEN, 14 Mei.

Naar men verneemt, zijn in het huis van arrest en justitie alhier proefnemingen gedaan met de hout-, ijzer- en loodverwen, door den heer *van Someren* te Rotterdam bereid en verkocht wordende; de houtverf zou strekken, om de verrotting van het hout tegen te gaan, de ijzerverf om de verroesting van het ijzer te beletten, en de loodverf, om tegen de schadelijke uitwerkselen van dit metaal op goten, regenbakken, enz. te vrijwaren. Nadat er sedert het aanbrengen dier verwen 9, 10 en 11 maanden verloopen zijn, heeft men bevonden, dat er bij het ijzer en hout geene de minste sporen van verroesting of verrotting te bespeuren was, hoewel in genoemd huis de paddestoelen op eene bijzonder erge wijze hebben geheerscht, doch dat de loodverf van het lood losliet en afbladerde.

GRONINGEN, 17 Mei.

Gisteren middag had alhier eene belangrijke plegtigheid plaats. De tweede *Stads-Bewaarschool* voor de minvermogende jeugd werd plegtig ingewijd. De commissie, onder wier bestuur deze school is opgerigt en voortaan zal bloeijen, had — zoo veel de ruimte toeliet — tot het bijwonen van deze plegtigheid uitnoodigingen gezonden aan verschillende ligchamen of commissiën, die in naauwere of meer verwijderde betrekking tot de zaken van het onderwijs staan, en aan eenige bijzondere personen, voor zoo verre de betrekkelijk beperkte localiteit ook dit vergunde. De uitgenoodigden toonden door eene talrijke opkomst, hoe zeer zij het belang gevoelden van de plegtigheid, die thans stond plaats te hebben. De voorzitter der commissie, de heer jhr. mr. H. J. TRIP, had dan ook alle regt, in zijne zeer gepaste aanspraak, dit een heugelijk verschijnsel te noemen. En even juist toonde hij verder aan, hoe Groningen, ook weder door het stichten van deze *tweede* Stads-Bewaarschool, bewees steeds het hoogste belang te stellen in alles, wat het onderwijs betreft. De spreker schetste verder al het heil, dat er van het stichten van zulke bewaarplaatsen van ligchamelijk en zedelijk welzijn voor de teedere jeugd mag worden gehoopt, — en de noodzakelijkheid, dat zulke inrigtingen overal tot stand worden gebragt. — Ook een aanzienlijk aantal ouders van de kinderen, die voor deze school reeds waren aangegeven (en dit aantal bedraagt aanvankelijk reeds omstreeks 200), woonde deze inwijding bij, die door een gepast gezang (ook van eenige kleinen der andere Stads-Bewaarschool) werd afgewisseld en besloten.

Gelijk het Noorder gedeelte der stad in zijne Stads-Bewaarschool reeds sedert onderscheidene jaren eene uitmuntende inrigting bezat, zoo heeft thans het Zuider gedeelte in deze Bewaarschool eene wezenlijk fraaije en uitmuntend ingerigte gelegenheid bekomen, om daarin voor zijne des behoevende talrijke kleinen, de grondslagen van onderwijs, beschaving, zedelijkheid en deugd te doen leggen.

Ook strekt het uiterlijke van deze school aan dat gedeelte der stad, waar zij geplaatst is (de Nieuwstad) tot een wezenlijk sieraad.

Moge deze nieuwe parel aan Groningen's stedekroon, — zoo als de spreker, in zijne inwijdingsrede, met alle regt haar noemde, — al het nut stichten, dat de regering dezer stad en alle menschenvrienden haar toewenschen en van haar durven verwachten, onder het toezigt der ijverige commissie, aan wier zorg deze stichting is toevertrouwd.

— Nog aanhoudend wordt de Tentoonstelling van schilderijen van levende Nederlandsche meesters, die thans alhier geopend is, met nieuwe stukken verrijkt. Wij hadden ons voorgesteld van de voornaamste der tentoongestelde kunstwerken in ons nommer van heden een kort overzigt te geven, doch meenen nu zulks om bovengenoemde reden nog eenige dagen te moeten uitstellen.

— Wij herinneren aan onze lezers, dat de tentoonstelling der talrijke en fraaije voorwerpen, bij de dames-commissie voor de verloting ten behoeve der vrouwen-vereeniging ter dezer stede ingezonden, plaats heeft op Maandag en Dingsdag, den 21sten en 22sten dezer, des morgens van 10½ tot 1½ uur en des namiddags van 3 tot 7 uur, in de bovenzaal van het Concerthuis. (Zie verder de Advertentie hier achter.)

Hoe de Drentsche Courant over een' Volksvertegenwoordiger spreekt.

In het Bijvoegsel van ons nommer van den 11den dezer hebben wij eene kleine opmerking geplaatst nopens de wijze, waarop de *Drentsche Courant*, eenige dagen vroeger, over een' Groninger volksvertegenwoordiger, den heer REINDERS, had gesproken. Daarop nu antwoordt genoemde Courant in haar nommer van den 15den dezer het volgende:

„In zijne redevoering tegen het wetsontwerp op de wachtgelden, zeide de heer REINDERS: „„De in 1847 voorge-„„dragen armenwet verklaarde, *dat niemand regt op onder-„„stand heeft*; dat beginsel vond algemeenen bijval: en zal „„men dan nu dergelijk regt bestendigen door bij de wet „„wachtgeld toe te kennen?"" — Dit noemden wij een' *boerschen* uitval. De *Groninger Courant* van Vrijdag jl. antwoordt, dat wij billijkheidshalve ook het overige der rede van REINDERS hadden moeten mededeelen; dat met afgevaardigden als REINDERS ons land niet sedert dertig jaren schulden gemaakt zou hebben; en dat het nog de vraag is of *heeren* in de Kamer beter zijn dan *boeren*. (1)

„Aan een beroep op de billijkheid geven wij altijd gehoor. Billijkheidshalve laten wij hier dan ook het slot (2) der rede van REINDERS volgen, altoos volgens het gebrekkige uittreksel der dagbladen: „„De pensioenen bedragen 1/16 onzer „„staatsuitgaven, na aftrek der rente: dat is geen oud-„„Hollandsche zuinigheid. Doch ik ben bereid mede te „„werken tot eene nieuwe pensioenwet, strekkende om „„*oude, gebrekkige* ambtenaren bij hun ontslag te gemoet „„te komen, ten einde, *als hun fortuin ontbreekt*, in „„hun onderhoud te voorzien."" (3)

„Ziet, dat is nu eerst oud-Hollandsche zuinigheid! *Thans pensioneren de ambtenaren elkander*, daar zij pensioen trekken uit een fonds door hunne eigene bijdragen bijeengebragt, en deze bijdragen zijn zoo zwaar, dat vele (4) ambtenaren van die hun door de menigte zoo hoog aangerekende pensionering gaarne ontslagen zouden worden. En dat wil REINDERS veranderen, en uit de schatkist pensioen geven! (5)

„De staat heeft nu eenmaal, voor 't algemeen belang, dienaren noodig; en wil hij goed, trouw en goedkoop (6) gediend worden, dan moet hij hun vooruitzigt geven op bevordering, wachtgeld en pensioen, naar vaste en billijke regelen. De heer REINDERS raadplege zijne eigen ondervinding: dient een *boereknecht* goed, als hem het loon (7) als aalmoes wordt toegeworpen, als hij voor zijne vlijt met minachting bejegend wordt, als hij elk oogenblik kan worden weggejaagd? Integendeel; een zoo uitstekend *landbouwer* als REINDERS, zoekt zekerlijk ook in zijn' eigen belang zijne knechts aan zijne dienst te verbinden, door hen met achting en billijkheid te behandelen en door hun goede vooruitzigten te openen. Wat moet dan de staat niet doen, die zijne dienaren zooveel meer toevertrouwen moet, en wiens dienst zooveel meer voorbereiding en oefening eischt.

„*Boeren op den akker* achten wij hoog; *boeren in de Kamer* ook, mits zij *niet enkel boeren* zijn. Denkbeelden van *boeren* verdienen ook behartiging, mits het geen *boersche denkbeelden* zijn. Doch *boeren* deugen niet in de Kamer, evenmin als op den akker, zoo zij niet op zijn' tijd uitgaven weten te doen. En *boerstrots* is hatelijker dan alle

...dere trots, omdat hij zoo *grof en lomp* voor den dag komt. (8)

„De *Gron. Courant* is ons voor haar *ongegrond verwijt* ...*onbillijkheid* voldoening schuldig: zij neme daarom deze teregtwijzing over." (9)

AANMERKINGEN VAN DE GRONINGER COURANT OP BOVENSTAAND STUK.

(1) Het is weder niet opregt van de *Drentsche Courant* gehandeld, hare lezers te vertellen, dat wij hebben gesproken over de vraag, of *heeren* in de kamer beter zijn dan *boeren?*" — Wij hebben in ons antwoord op haren uitval op den heer REINDERS (*wij* ...allen ons wel wachten, dien uitval te kwalificeren) immers niet gesproken van *heeren*, maar eenvoudig gezegd, »dat de toekomst nog zal moeten bewijzen, dat Drenthe verstandiger heeft gehandeld, met den »Boeren" af te vaardigen."

Evenzeer neemt de *Drentsche Courant* de ongeoorloofde vrijheid, ...te schrijven, dat wij de dwaasheid zouden hebben gehad te zeggen, dat met afgevaardigden als REINDERS ons land niet sedert dertig jaren *schulden gemaakt* zou hebben." — *Wij* hebben die dwaze woorden niet gebezigd, maar letterlijk gezegd, » dat, indien in de laatste dertig jaren al onze leden der Staten Generaal hadden gesproken en gestemd als nu REINDERS, dat het Nederlandsche volk dan bewaard zoude zijn gebleven voor den *zwaren schuldenlast*, waaronder het nu gebukt gaat." — Ons dunkt, dat er nog al verschil bestaat tusschen hetgeen wij gezegd hebben, en de *Drentsche Ct.* ons toedicht.

(2) Waarom alléén het *slot?* Dit noemen wij geene „billijkheid."

(3) De door ons *cursief* overgenomen woorden duiden, dunkt ons, reeds genoegzaam aan, dat het denkbeeld van den heer REINDERS een geheel ander is en van vrij wat meer omvang, dan de *Dr. Courant* het wil doen voorkomen. De heer REINDERS wil de pensioenen als vaste bezoldiging *na* het ophouden van hunne diensten, aan iederen ambtenaar, hetzij hij gezond of ziek, vermogend of arm zij gebleven of geworden in 's Lands dienst: — hij wil ...alleen dan toegekend hebben als de ambtenaar *oud*, *gebrekkig* is ...tijde van zijn ontslag, en wanneer hem dan *fortuin ontbreekt*, ...zelf in zijn onderhoud te voorzien. — Dat denkbeeld is toch ...zoo erg, »boersch" niet, — n.l. als dat woord zooveel als ...*lomp* moet beteekenen.

(4) Maar dat zullen waarlijk toch niet zoo velen zijn, als de *Dr. Courant* schijnt te willen doen voorkomen: — althans niet onder ...die de groote pensioenen trekken.

(5) Zou 't wel zoo geheel waar zijn, »dat thans de ambtenaren ...pensioneren?" B. v. de ministers-pensioenen van *f* 3,000, *f* 4,000 en *f* 5,000 en derg. hooge pensioenen meer, worden die ...geheel of alleen uit die »onderlinge" pensioenkas betaald?

(6) Dat *goedkoope* blijve nu daargelaten.

(7) Maar van *loon* is hier immers geen sprake: alleen van »pensioenen." De *Dr. Court.* is hier weder wat onjuist.

(8) Uit de *cursief* door ons overgenomene woorden blijkt al weder, ...de *Drentsche Courant* magtig veel behagen vindt in 't vertoonen ...de bijzondere gepastheid, waarmede zij optreedt als 't organ ...eene zoo landbouwende provincie, als *Drenthe* is; — dat zij maar ...schijnt te begrijpen, dat juist een officieel *Drentsch* organ minder ...dan anderen wel op » boeren," of » akkers," of » boersche denkbeelden," of » boeretrots" mag smalen; — en dat, als 't waar is, » dat boeretrots hatelijker is dan alle andere trots, omdat hij zoo grof en lomp voor den dag komt," het niet minder zeker is, dat uitvallen van 't organ van Drenthe als deze, waarvan thans sprake is, wel zeer hatelijk moeten zijn in hooge mate, juist ook » omdat zij zoo grof en lomp, — en zoo ongepast, als gezocht — voor den dag komen."

(9) De *Dr. Courant* ziet, dat wij hare » teregtwijzing" gewillig hebben overgenomen, en dat wij haar alzoo de door haar gevraagde „voldoening" dadelijk hebben gegeven. Slechts protesteren wij ten sterkste — en wij meenen dit met alle regt te doen — tegen hare woorden, dat het door ons gedane *verwijt van onbillijkheid* (het woord was zeker zacht genoeg door ons gekozen), een *ongegrond verwijt* zoude zijn. Daarom zal 't der *Drentsche Courant* ook wel niet verwonderen, dat wij hare » teregtwijzing" niet zoo maar zonder eenige aanmerking hebben » overgenomen."

Ten slotte nemen wij hier nog eenvoudig over het slot van een artikel, waarin de *Kaleidoskoop*, van den 12den dezer, over de zaak in kwestie handelt. De meerdere of mindere juistheid van de denkbeelden of bewoordingen van dat blad laten wij voor zijne eigene rekening: — wij halen het slechts aan, om ook zijn gevoelen ...de *Drentsche Courant* te doen kennen.

„Het spreekt van zelven" — zegt de *Kaleidoskoop*, — „dat ...de budgetschuimers, die de overeenkomst van *ondersteuning van behoeftigen* en *wachtgeld* niet willen erkennen, zich hierdoor ongemakkelijk op de teenen voelden getrapt, en dit een' *boerschen* uitval noemden. Of de man echter den spijker niet op den kop geslagen heeft, mogen onbevooroordeelden beslissen. Hadden de ambtenaren gedurende hun diensttijd geen goed traktement gehad, dan ware het iets anders; maar nu zij voor hunne diensten ruim beloond zijn; wat is het dan dat zij later van de noodpenningen van 't arme volk nog trekken? Teregt zegt de *Gron. Ct.*, dat, indien in de laatste 30 jaren al onze leden der Staten Generaal hadden gesproken en gestemd als nu REINDERS, het Nederlandsche volk bewaard zou zijn gebleven voor den schuldenlast, waaronder het nu gebukt gaat."

Het weekblad *de Toekomst* houdt in, „dat voor eenigen tijd het berigt is medegedeeld, dat eene organieke wet op het onderwijs gereed was, en deze eerlang in de Kamer zou gebragt worden. Thans vernemen wij, dat aan die wet nog eene laatste hand is gelegd, en zij spoedig, welligt reeds in de volgende week, zal worden aangeboden."

Het Bestuur der *Larener Hoogte Societeit*, gevestigd te Amsterdam, heeft het Programma van wedloopen en harddraverijen bekend gemaakt, welke op Zaturdag, den 28sten Julij 1849, zullen gehouden worden. Door dezelve wordt onder no. 6 voor de *harddraverij*, welke door inlandsche paarden van allen ouderdom en geslacht zal gehouden worden, aangeboden een prijs en eene premie, welke in zilverwerk zal bestaan. De inzet is vrij, zullende de inschrijving vóór of op den 15den Julij moeten geschieden. De aangifte der paarden moet geschieden bij den heer H. M. G. VAN ROSSUM, president van de Larener Hoogte Societeit te Amsterdam, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 17 Mei.

Onder het kunstgenot, dat de volgende week ons zal aanbieden, achten wij het billijk de aandacht te vestigen op de *Dramatische voorstelling* in den Stads Schouwburg, die Woensdag door Mejufvrouw TEBALDI en FALLAR zal gegeven worden.

Het ligt ieder nog in het geheugen, hoe deze verdienstelijke leden van het Italiaansche Operagezelschap, door hunnen voortreffelijken zang en levendige voordragt, het publiek in geestdrift bragten, bij het ten toon spreiden hunner talenten. Daarom noemen wij het een gelukkig denkbeeld, dat deze artistes zich vereenigden tot het uitvoeren van eenige belangrijke fragmenten uit de meest geliefde Opera's. Het nadeel, dat het ten tooneele brengen van geheele opera's in kleine steden altijd heeft en noodzakelijk hebben moet, is, dat de grootste goed uitgevoerde solo's steeds worden afgewisseld door het personeel, dat voor de kleine rollen bestemd is, en die zich van hunne taak soms zoodanig kwijten, dat de toeschouwer spijt ontwaart, dat men de heerlijke indrukken, door de goede artistes te weeg gebragt, op dergelijke wijze komt storen. Voor dit nadeel zijn wij thans beveiligd: — wat wij zullen hooren en zien, zal schoon, zal voortreffelijk zijn.

Naar wij vernomen hebben, worden alle stukken in rijke uit *Amsterdam* ontboden kostumes voorgedragen, zoodat men zonder aarzelen mag voorspellen, dat de avond van Woensdag voor de beminnaars van Dramatischen zang genotvol zijn zal, en dat zij, daar mej. TEBALDI op het punt staat ons te verlaten, waarschijnlijk in lange jaren twee zulke voortreffelijke artistes niet weder te *Groningen* zullen kunnen bewonderen.

Tot opluistering der kermis-vermaken ter dezer stede is alhier aangekomen een gezelschap ARABIEREN en MAROKKANEN, onder directie van SEID BEN MOHAMED uit *Marokko*. Zij verrigten, zegt men, ongeloofelijk sterke toeren in alle acrobatische en gymnastische kunsten, die overal in Duitschland, alwaar zij dezelve uitvoerden, met verbazing gezien zijn. Onder deze kunsten munten uit: de Hollandsche windmolen door BEN MOHAMED; de Indianen sprong; de sprong der hyena; de tijger en leeuw in sprong; de bajonetten-dans; leven en sterven, groot *salto mortale;* de salto mortale met bajonetten, enz.

De heeren B. VAN LIER en comp., welke met hunne schouwburgtent op de Groote Markt staan, hebben met dit gezelschap eene overeenkomst getroffen, om eenige representatiën van hunne wonderbare kunst in hunnen schouwburg te geven. (Zie hieronder de advertentie.)

Men verneemt, dat de Heeren P. BOAS en N. JUDELS, directeuren van een der *Salon de Variétés* te Amsterdam, voornemens zijn, alhier eenige voorstellingen in den Schouwburg te geven, bestaande in het opvoeren van de nieuwste en schoonste Vaudevilles van hun repertoire. Men twijfelt niet, of dit voorloopig berigt zal door het Groningsche kunstminnend publiek met veel genoegen vernomen worden.

Kerk- en Schoolnieuws.

NIJMEGEN, 11 Mei.

Ter vervulling der vacature bij de Waalsche Gemeente alhier, ontstaan door het vertrek van ds. *Zubli*, heeft de groote kerkeraad der Hervormde Gemeente heden het volgende zestal geformeerd: *J. A. Stoop*, predikant te Antwerpen; *A. A. T. Monier*, predikant te 's Hertogenbosch; *J. H. de Greef*, kandidaat tot de Heilige Dienst; *J. F. C. Kroonenberg*, predikant te Arnhem; *P. H. O. Deeleman*, predikant te Zwolle, en *L. G. James*, pred. te Breda.

AMSTERDAM, 15 Mei.

Gisteren is alhier, door broederen diakenen der Hervormde Gemeente, ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door het overlijden van den weleerwaarden heer *R. J. van der Meulen*, de volgende nominatie uitgebragt:

ZESTAL: ds. *J. Broedelet*, pred. te Gouda; ds. *J. F. L. Abresch*, pred. te Alkmaar; ds. *J. P. Hasebroek*, pred. te Middelburg; ds. *H. J. Wunder*, pred. te Purmerend; ds. *H. H. Sluiter*, pred. te Vlaardingen; ds. *J. P. Stricker*, theol doct. en pred. te Dordrecht.

DRIETAL: ds. *H. J. Wunder*, pred. te Purmerend; ds. *J. Broedelet*, pred. te Gouda; ds. *J. P. Hasebroek*, pred. te Middelburg.

LEEUWARDEN, 14 Mei.

Gisteren is de heer *Abraham Dermont*, beroepen predikant bij de Waalsche Gemeente alhier, als zoodanig plegtig bevestigd door den weleerw. zeer gel. heer *P. H. O. Deeleman*, predikant bij de Waalsche gemeente te Zwolle, en heeft de nieuwe leeraar zijne entrée-rede gehouden; zoodat de sedert eenen geruimen tijd bestaande vacature bij deze gemeente thans wederom is vervuld.

Te Oudenhoorn (klassis Briel), eene armoedige plaats, is den 1sten j.l. van een' onbekenden gever ontvangen: voor de *groote* of *Heilige-Geest-armen* 20, en voor de Diaconie-armen 6 certificaten à *f* 1000, 2½ pcts. W. S., en voor 't schoolfonds 11 certificaten à *f* 1000, 4 pcts. W. S., zijnde hierdoor de inkomsten van dit fonds toereikend om voor *alle* kinderen dier gemeente 't schoolonderwijs te bekostigen.

Choleraberigten.

DORDRECHT, 14 Mei. Van den 11den dezer tot heden morgen 9 uur zijn in het Cholera-ziekenhuis ingekomen twee lijders, een overleden, drie hersteld, totaal ingekomen 31, overleden 17, hersteld 4.

Van den 16den. Van den 14den tot heden morgen 9 uur zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen twee lijders en geene overleden.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 11 Mei, kapit. *Smit* Marchiena Bosscher, van Petersburg; *Pluim* Antina, en den 13den *de Jonge* Alida Gesina, beide van Bremen; den 14den *Scholtens* Geertruida Johanna, van Seaham; *Dik* Henriette, van Memel; *Pronk* Jantina Alida, van Bremen; den 15den *Kruse* vr. Antje, van Hamburg. — In het Vlie den 12 Mei, *de Haan* Jantina Gesina, van Hartlepool; *Jonker* Willem Cornelis, van Libau; *Harding* Margaretha, van Memel; *Pronk* Jantina Alida, van Danzig; *Vos* Reina, van Drobach; *Bart* jonge Jan, van Laurvich. — Te Helvoet den 12 Mei, *Mooi* Hillechina Catharina, van Libau; den 13den *Boomgaard* Margrietha, van Stolpemunde. — Te Brielle den 14 Mei, *Joosten* Hendrika en *van Dijk* Eva Hendrika, beide van Duinkerken. — Te Vlissingen den 13 Mei, *de Jonge* Fennegina, van Memel; *van Heerke* Emma, van Londen. — Te Koppenhage den 7 Mei, *Potjewijd* Albertina, van Antwerpen. — Te Udhyhoï den 1 Mei, *Oldenburger* ...., van Harlingen. — Op de Elve den 11 Mei, *Slangenberg* de 2 Gebroeders, van Makkum. — Op de Rivier van Nantes den 10 Mei, *Glim* Hendrika Margaretha, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 9 Mei, *Mulder* Sophia en *Bakker* vr. Jantje, beide van Groningen; den 11den *Schol* vr. Antje, *Luken* jonge Jan, *de Vries* de 5 Gezusters, *Gust* vr. Margaretha en *Kramer* Fennegina, alle vijf van Delfzijl. — Te Pillau den 10 Mei, *Teensma* Reintje, van Groningen. — Te Bolderaa den 5 Mei, *Nanninga* Vriendschap en *Doornbos* Alida, beide van Stavanger; *Oldendorp* Ludolph Theodorus, van Cette. — Te Windau den 25 April, *de Grooth* Lucas Wildervank, van Amsterdam. — Te Bergen den 14 April, *de Jonge* Margaretha, van Londen.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Mei, kapit. *Jonker* Willem Cornelis, van Libau. — Te Texel den 15 Mei, *de Jonge* Hendrika, *Potjer* Dankbaarheid en *Bakker* Elsina, alle drie van Cardiff. — In het Vlie den 14 Mei, *de Haan* Anna Jantina, van Newcastle. — Te Helvoet den 14 Mei, *van Wijk* Arentina Jacoba, van Bordeaux. — Te Brielle den 15 Mei, *Mulder* Etiena, van Liverpool. — Te Genua den 8 Mei, *Schut* Jacoba Barbara, van Amsterdam. — Te Bayonne den 6 Mei, *Boer* Margina, van Amsterdam. — Te Londen den 14 Mei, *Visser* de Hoop, van Workum. — Bij Douvres den 12 Mei, *Flik* Kleinkinderen, van St. Ubes n. Riga; *Breeland* Ida Reina, van Liverpool n. Nerva; *Stuit* jonge Liefert, van Cardiff n. Lubeck. — Bij Goudstaart den 10 Mei, *de Boer* Vriendschap, van Bordeaux n. Dantzig. — Te Dublin den 12 Mei, *Fekkes* de Hoop, van Rotterdam. — Te Perth den 10 Mei, *Zoutman* Hendrika, van Hamburg. — Te Hull den 11 Mei, *Koning* Zeldenrust, van Zwolle. — Te Lynn den 13 Mei, *Scherpbier* de 5 Gebroeders, van Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 12 Mei, kapit. *Wijbes* Vriendschap, naar Newcastle; *Meijer* Wilhelmina, op avontuur. — Van Texel den 14 Mei, *Pik* Hendrika Marchina, naar Teneriffe. — Uit het Vlie den 13 Mei, *Pott* vr. Gesina en *Drok* Elisabeth Maria, beide naar Christiansand; *de Boer* Zeelust en *Meijer* Frederik Hendrik, beide naar Oudsoen. — Van Helvoet den 13 Mei, *Pik* Drie Kinderen, naar Hull; den 14den *de Boer* Gesiena, naar Petersburg. — Van Brielle den 14 Mei, *Bakker* Margaretha Agnes, naar Riga. — Van Vlissingen den 13 Mei, *Heeres* vr. Adriana, naar Bremen. — Van Rouaan den 8 Mei, *Brakke* Hillechiena, naar Stockholm. — Van Pillau den 8 Mei, *Huisman* de 2 Gezusters en *Bekkering* Gesina, beide naar Amsterdam; den 9den *Hansen* Sophia, naar Holland; den 10den *Flik* Geerdina Beerts, naar Schiedam; *Scholtens* Europa, naar Amsterdam. — Van Koppenhage den 9 Mei, *Huizing* Marchina, naar de Oostzee. — Van Hamburg den 12 Mei, *Schoemaker* Tweelingen, naar Amsterdam; *Brouwer* de Hoop, naar Nijekiöbing. — Van Travemunde den 12 Mei, *Brouwer* Aurora, naar Riga; *Postema* juffer Fresina, naar Rugenwalde; *de Boer* Geziena, naar België; *Dekker* Alida, naar Stolpemunde. — Van Windau den 3 Mei, *de Grooth* Lucas Wildervank, naar de Maas. — Van North Shields den 11 Mei, *de Vries* de Hoop, naar Delfzijl; *Berghuis* Elsiena, naar Petersburg.

Vertrokken van Amsterdam den 16 Mei, kapit. *de Vries* de jonge Walrave, naar Livorno; *Donema* Renske Hooites, naar Petersburg. — Uit het Vlie den 14 Mei, *Wijbes* Vriendschap, naar Newcastle; *Visser* Ymkje Visser, naar Hull. — Van Hull den 5 Mei, *de Boer* Arjen Brouwer, naar Levant. — Van Rouaan den 8 Mei, *de Groot* Jantina, naar Gothenburg. — Van Southampton den 12 Mei, *Pluktje* Hermanna Hendrika, naar Groningen. — Van Hartlepool den 13 Mei, *Akkerman* Catharina en *Schaap* Alida Elsina, beide naar Amsterdam. — Van Hull den 12 Mei, *Panjer* Heilina, naar Delfzijl.

Het schip *de 5 Gebroeders*, kapit. Scherpbier, van Hamburg naar Lynn, is den 11 Mei te Wainfleet zwaar lek en met schade aan de lading binnengebragt, hebbende op het West Sand aan den grond gezeten.

Het schip *de Goede Hoop*, kapit. Gust, van Harlingen met dakpannen naar Libau, is den 8 Mei op het eiland Hiddensee gestrand, doch zal waarschijnlijk afgebragt kunnen worden, zijnde digt gebleven.

ZOUTKAMP, 16 Mei. Vertrokken den 14den kapit. *Reinders* Jakoba Gezina en *Zeegers* Annegina, beide naar Southampton. — Zeilklaar, *Fokkes* Gebroeders Fokkes, naar Londen; *Scholtens* Alida Ikina, naar Hull.

DELFZIJL, 17 Mei. Binnengekomen den 12den kapit. *Houwell*, van Nordt Shields, l. v. Rotterdam n. New-York; *Postema* Margaretha, van Leer; *Boll* Maria Helena en den 13den *Scheepers* Maria, beide van Meppen; *Forma* vr. Antje, *Schoon* de Onderneming, den 14den *Roseboom* de Eendragt, *Dijters* Maria Margaretha en *Slik* de jonge Willem, alle vijf van Leer; *Fisker* Henriette en *Cramer* Hoffnung, beide van Hamburg. — Vertrokken den 13den *Geltes* de 2 Gezusters, naar Bremen; *Dirks* Fenna, naar Emden; *Roseboom* de Onderneming, naar Norden; *Molenkamp* vr. Aaltje, naar Bremen; den 14den *Jakobs* Hinderika, *Klein* Jantina en *Klein* Maria Magdalena, alle drie naar Hamburg; *Dirks* vr. Zwaantje, naar Bremen; *Katt* Stad Emden, naar Emden; *Pekelder* Berendina en *Boonstra* Geertina, beide naar Londen; *de Vries* de Vriendschap, naar Hull; *Bultje* Susanna, naar Noorwegen; *Konterman* vr. Renske, van Amsterdam naar Hamburg.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

10 Mei. Bekkering, Christina (Wildervank), v. Amst. n. de Oostzee.
Koops, Lammechiena (Veendam), v. Amst. n. de Oostzee.
11 Mei. Huisman, de 2 Gezusters (Delfzijl), v. Koningsb. n. Amst.
Potjewijd, Alberdina (Groningen), v. Antw. n. Koppenh.
Mulder, Margaretha (Harlingen), van St. Ubes naar Riga.
Bekkering, Gezina (Wildervank), van Koningsb. n. Amst.

De Wind den 10den Mei O.N.O., Z.Z.W. en Z.W.; den 11den N.W.

ELSENEUR, 11 Mei 1849.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 11den tot en met den 17den Mei zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 11 dochters; gehuwd 25 paren; overleden 5 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 15 *Mei.*

TARWE		GERST.			
Jar.	72 ℔ *f* 7,75	Winter	52 ℔ *f* 2,65	Zw. Voer	41 ℔ *f* 2,25
N. Oml.	68 » » 6,10	»	54 » » 2,95	»	44 » » 2,45
»	70 » » 6,60	»	56 » » 3,25	BOONEN.	
N. Old.	66 » » 5,30	Zomer	55 » » 2,85		
»	68 » » 5,80	»	57 » » 3,15	Paardb.	*f* 3,75 *f* 4,40
»	70 » » 6,30	»	58 » » 3,20		
ROG E.		Knobbe	60 » » 3,50	ZADEN, ENZ.	
Inlandsche	66 ℔ *f* 3,60	HAVER.		Gr. Gortp.m.	*f* 5,50,90
»	68 » » 3,90	Dikke	35 ℔ *f* 1,75	Par. 100N. ℔	*f* 8 a *f* 11
»	70 » » 4,20	»	38 » » 2,00	Koolz.	
»	» »	»	41 » » 2,20	Zomerz.	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,45	Boterz.	
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,70	»	47 » » 2,80	G. Mostz.	
»	64 » » 4,10	Bl. Voer	38 » » 1,95	Raapolie p. v.	*f* 40
»	66 » » 4,50	»	40 » » 2,05	Boter ⅛ Ton n. m.	*f* 10
Zw. Zand	64 » » 3,80	»	42 » » 2,20	Dito $\frac{1}{16}$ Dito	*f* 5
Veen	64 » » 3,70	Zw. Voer	38 » » 2,10		

Tarwe tot vorige prijzen wel zoo goed te verkoopen. — Rogge meer aan en niet dan iets lager te plaatsen. — Zand-Boekweit in een doen; Veen 10 cents lager. — Gerst iets lager met weinig koopers. — Haver prijshoudende. — Boonen niet driftiger. — Gort als voren. — Koolzaad stil.

ROTTERDAM, 14 *Mei.* Tarwe: bij geringen aanvoer van Zeeuws., Vlaams. en Overm. gingen puike partijtjes tot goed vorige prijzen van de hand; mindere soorten onbegeerd en 10 cents lager: goede en puike Nieuwe *f* 8,30 a *f* 8,70; mindere *f* 7 a *f* 8; jarige *f* 8,50 a *f* 9,25; Poolsche zonder handel; roode soorten als voren; bij uitslijting: 162, 163 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 280; 162 ℔ dito *f* 275; 160 ℔ Bovenl. *f* 250, *f* 252; 159 ℔ dito *f* 248. — Rogge prijshoudende: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,40 a *f* 5,30; voorts 150 ℔ Rijn *f* 142, *f* 143; 148 ℔ Fransche *f* 150; 148 ℔ Windau *f* 162; en te Schiedam; 146 ℔ N. Libau *f* 158. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. 10 cents hooger: Winter *f* 3,40 a *f* 3,80; dito Zomer *f* 3,20 a *f* 3,70; voorts te Schiedam: 131 ℔ N. Libau *f* 136. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,40 a *f* 3,30; dito Lange *f* 1,90 a *f* 2,40. — Boekweit *f* 5 hooger; op 140 ℔ N.-Brab. *f* 165, *f* 168, *f* 170; Groot-Brab. *f* 168, *f* 170; Vlaams. *f* 163; Oostvriesche Veen *f* 145. — Erwten: Zeeuws. Graauwe *f* 5,75 a *f* 8; dito Groene 25 lager, *f* 4,75 a 7,25; dito Witte *f* 5,50 a *f* 6,75. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,25 a *f* 8,25; dito Bruine *f* 1 lager, *f* 10,50 a *f* 12; dito Paardenboonen *f* 4 a *f* 4,40. — Koolzaad zonder aanvoer.

AMSTERDAM, 14 *Mei.* Tarwe tot circa vorige prijzen aan cons. verkocht; 130 ℔ j. b. Poolsche *f* 345; 129 ℔ j. b. Pools. *f* 342; 128 ℔ n. dito *f* 305; 132, 134 ℔ n. Geld. *f* 250, *f* 260; 130 ℔ dito *f* 245, *f* 246, *f* 247; 131 ℔ dito *f* 260; 131 ℔ j. Norder *f* 270; 128 ℔ Kub. *f* 250; 120 ℔ n. Vries. *f* 220. — Rogge prijshoudende met weinig handel: 126 ℔ Geldersche *f* 140. — Gerst tot iets hoogere prijzen; 101, 102 ℔ n. Vriesche Wr. *f* 110, *f* 112. — Boekweit iets aangenamer; 122 ℔ Amersf. en Nijkerk. *f* 167; 117 ℔ Oostvr. *f* 136; 119 ℔ Bossche *f* 150.

Nog verkocht van Rogge bij partij: 127 ℔ Pruiss. *f* 146.

Koolzaad verkocht: Ravison 29 p. vl.; Elve 65 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 61½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 109, 110 ℔ Riga *f* 235, *f* 242,50. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering met weinig handel niet williger: op 6/w. *f* 43; vlieg. *f* 42; Sept. *f* 37 a *f* 36,75; Oct. *f* 37 a *f* 36,75 a *f* 37; Nov. en Dec. *f* 37. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40; vlieg. *f* 39. — Raapkoeken *f* 54 a *f* 58. — Lijnkoeken *f* 7 a *f* 9.

AMSTERDAM, 16 *Mei.* Poolsche Tarwe bij partij iets lager, bij gerijven als voren: 129 ℔ j. b. Pools. *f* 336 bij partij, 130 ℔ dito *f* 345; 130 ℔ mind. dito *f* 335; 133 ℔ Geld. *f* 260; 124 ℔ Gron. *f* 200; 124 ℔ blaauwp. dito *f* 190. — Rogge met weinig handel: 127 ℔ Pruiss. *f* 147. — Gerst ruim prijsh.: 104, 106 ℔ Vr. Wr. *f* 116, *f* 120; 111 ℔ n. Deensche *f* 130 aan den molen.

Koolzaad dadelijk in een doen: op het najaar ½ p. vl. lager; op 9 vat dadelijk 69 p. vl.; Sept. en Oct. 61 p. vl. — Lijnzaad: in publieke veiling 112, 113 ℔ Memel *f* 7⅜ per mud; 112, 113 ℔ Petersb. *f* 260. — Raapolie dadelijk iets meer aangeboden, op levering van het najaar wel zoo vast; op 6/w. *f* 43; vlieg. *f* 42; Sept. *f* 37 a *f* 36,75 a *f* 37; Oct. *f* 37; Nov. en Dec. *f* 37 a *f* 37,25 a *f* 37. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vliegend *f* 27,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40; vlieg. *f* 39.

LONDEN, 11 *Mei.* Holl. *Boter* met vrij goede vraag en heden werden betere prijzen besteed dan in het begin der week; men noteert thans beste nieuwe Vries. 76 a 78 sh.; ord 64 a 68 sh.; Holl. 62 a 68 sh.; Zwolsche 66 a 70 sh.; Gron. 62 a 64 sh.

LONDEN, 14 *Mei.* In weerwil er weinig Inl. Tarwe ter markt was gevoerd, konden de houders hunne waar niet dan met veel moeite tot de prijzen van den vorigen Maandag aan den man brengen. Ook voor vreemde werd ter naauwernood de vorige koers bedongen. Inl. Gerst onveranderd, vreemde iets beter te koop. Puike Haver als voren, mindere kwal. niet zoo wel te plaatsen. Boonen onveranderd. Erwten iets minder gewild.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 16 *Mei.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 48$\frac{15}{16}$, 49⅛, 48$\frac{15}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 57⅞, 58; Dito dito 4 pCt. 76⅜, 76½, 76⅞; O. I. Leen. 4 pCt. 75⅜, 75½; Amort.-Synd. 3½ pCt. 78; Haarlemmerm. 5 pCt. 98⅛; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 76¾. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 42½, 42¾, 42⅝. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12¼; Dito 3 pCt. 32⅛; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 23$\frac{11}{16}$, 23$\frac{15}{16}$, 23¾; Coup. *Ardoins* 7$\frac{15}{16}$, 8$\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 27⅞; Dito Dito 4 pCt. 28¾, 28⅞. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100¼, 100⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 89; Dito bij *Hope* 4 pCt. 81¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 59⅞. — OOSTENRIJK. Metall. 5 pCt. 69⅞, 70⅛; Dito 2½ pCt. 37⅜; Amerik. Bank-Actiën 3¾; Braz. 5 pCt. 82¼; Dito 1843 5 pCt. 80¼; N. Mex. 5 pCt. 27½, ⅝, ⅝; Peru 6 pCt. 45, ½; Grenada 1¼ pCt. 16¾, 17, 16⅞; Ecuador 3; Grieken 5 pCt. 4⅛; Fransche Oblig. 3 pCt. 52¾, 53¼, 52¾.

Eenige voorname verkoopscommissiën, die zoo wel in Oostenrijksche als in Fransche fondsen ten uitvoer gebragt werden, werkten nadeelig op alle overige buitenlandsche effekten, alsmede op onze binnenl. fondsen.

In Oostenrijksche en Fransche was de handel zeer geanimeerd. Braz. 1824 v. 200 £ 80; Grenada Onbep. St. 1¼ pCt. 16½.

Koers van het Geld: Prolongatie 2½, Beleening 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 48$\frac{15}{16}$; Ard. à 510 £ 12$\frac{3}{16}$ a ¼; Binnenl. 3 pCt. 23¾; Metall. 5 pCt. 70; Dito 2½ pCt. 37¼ a ⅜.

ADVERTENTIEN.

BAL,

Op **DINGSDAG**, den **23sten**, en **WOENSDAG**, den **23sten** Mei e.k., bij **D. BAKKER**, bij de Korenbeurs.

Gedurende de KERMIS, des avonds te 10 uur, zal zich laten hooren de beroemde *Alpenzanger* **TRITZEL**, in de Benedenzaal van B. TEN HAVE, aan de Groote Markt.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe W. W. DULL, geliefde Echtgenoote van

Mr. **H. O. FEITH.**

GRONINGEN, 15 Mei 1849.

⁂ GRIJPSKERK, 12 Mei 1849.
Getrouwd:

W. J. SIJTSMA
en
A. J. DE POEL.

L. K. POLL,
van *Niekove*,
en
A. J. SIJTSMA.

Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

H. SCHOLTENS BOSCH
en
J. GEERTSEMA.

GRONINGEN, 14 Mei 1849.

⁂ Getrouwd:

D. W. DRAISMA, *Timmerman*,
en
H. SPIES.

GRONINGEN, 17 Mei 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

E. SANTÉE KOITER
en
F. VISSER.

GRONINGEN, 17 Mei 1849.

⁂ Getrouwd:

A. JANSEN
en
C. J. VELTKAMP.

GRONINGEN, 17 Mei 1849.

⁂ Heden avond overleed, in den ouderdom van ruim 51 jaren, mijn geliefde Echtgenoot PETRUS JOHANNES MULLER, in leven *Medicin. et Art. Obst. Doctor te dezer plaatse*, mij nalatende acht Kinderen en één' aangehuwden Zoon, waarvan drie uit een vorig huwelijk.

UITHUIZEN, **J. M. VINKE**,
8 Mei 1849. Wedw. P. J. MULLER.

Alleen door de Weduwe zullen de uiterlijke teekenen van rouw aangenomen worden.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, doordien het den Almagtigen Schepper van ons leven behaagd heeft, van mijne zijde tot zich te nemen mijn' zoo dierbaren Echtgenoot HENDERK GEERTS TORRENGA, in den ouderdom van ruim zestig jaren.

Diep bedroefd, geef ik langs dezen weg kennis aan Vrienden en Bekenden.

SAPPEMEER, 14 Mei 1849.

A. J. DORENBOS,
Wedw. H. G. TORRENGA.

⁂ Heden overleed, na een smartelijk lijden van meer dan vijf maanden, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM VAN DER WERP, in den ouderdom van 58 jaren, waarvan ik 34 jaren door den Echt met hem was vereenigd. Diep treft mij, mijne 2 Dochters en mijnen aangehuwden Zoon dit verlies.

GRONINGEN, 17 Mei 1849.

EDSERDINA COLLER,
Wedw. **W. VAN DER WERP.**

Deze Bekendmaking dient geheel en alleen tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

⁂ Door den Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.ZOON**, is uitgegeven:

Majoor W. L. DE STURLER, Voorlezing over den *Innerlijken Rijkdom onzer Oost-Indische Bezittingen, enz.*, 75 Cents.

Aan het slot zijner rede heeft de schrijver eenige bladzijden gewijd aan den verleidelijken **VERKOOP VAN LANDEN OP JAVA**, getoetst aan de beginselen van regtvaardigheid en belang.

Majoor W. L. DE STURLER, Beschouwingen over onze *Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen*, uitgegeven gedurende de jaren 1847, 1848 en 1849, *f* 2 — 25.

T. F. UILKENS, Tuinbouwkundig Zakboekje, 12mo, 50 Cents.

Een populair boekje in den trant der *Maandelijksche Tuinoefeningen* van Prof. J. A. UILKENS.

A. J. HILLEBRANDS, ATLAS van de *Vereenigde Staten* van NOORD-AMERIKA, in 10 Kaarten en eene lijst van *Spoorwegen* en *Stoombooten*, met aanwijzing van den afstand der voornaamste steden, 1ste vijftal, *f* 2 — 50. De kaart der *Vereenigde Staten* afzonderlijk 60 Cents.

A. J. HILLEBRANDS, *Woordenboekje* voor *Landverhuizers*, 2de Druk, 25 Cents.

HET GRONINGER BEKLEMREGT,

of Verzameling van Staats-Resolutiën en andere tot het Beklemregt betrekkelijke **Stukken**, met Aanteekeningen en een Zaakregister op de beide Deelen, door **Mr. H. O. FEITH**, bedragende te zamen 1328 Bladzijden, is **tijdelijk** voor **ZES** in plaats van **ELF** Gulden te bekomen, terwijl daarenboven aan de eerste Zestig inteekenaren **Gratis** zullen worden geschonken een Drietal over hetzelfde onderwerp handelende Werken, waarvan twee geheel en het derde gedeeltelijk door denzelfden beroemden Schrijver zijn bewerkt; de gewone Winkelprijs dezer drie Werken is *f* 2—15.

De ondergeteekende acht zich niet verpligt meer af te leveren dan het geringe aantal voorhandene Exemplaren. Het uitvoerige Prospectus is in alle Boekwinkels **Gratis** te bekomen.

J. OOMKENS, J.ZOON.

PRIJSVERMINDERING.

I. HET LEVEN VAN JEZUS, en deszelfs Geschiedkundigen zamenhang en Geschiedkundige ontwikkeling, door Dr. **AUGUST NEANDER**; uit het Hoogduitsch vertaald door **J. MEIJER**, *Theol. Doct.* en *Pred.* te *Bedgum*. Twee Deelen.

Vroeger *f* **7—20**, thans *f* **3—75.**

II. GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK, onder de leiding der Apostelen, door Dr. **AUGUST NEANDER**; uit het Hoogduitsch vertaald door **J. MEIJER**, *Theol. Doct.* en *Predik.* te *Bedgum*. Twee Deelen.

Vroeger *f* **8—00**, thans *f* **3—75.**

Het is onnoodig, iets tot aanprijzing dezer beide Werken te zeggen. — Er is toch onder bevoegde Beoordeelaars maar ééne stem over de hooge waarde der Schriften van Dr. A. NEANDER, met name ook van deze twee, niet alleen voor de Beoefenaren der Godgeleerdheid, maar ook voor allen, die, benevens Lectuur voor Uitspanning, ook verlangen, wat dienen kan tot uitbreiding van hunne Christelijke kennis en beveiliging van hun geloof.

Bestellingen worden aangenomen bij alle soliede Boekhandelaren.

GRONINGEN, 18 Mei 1849.

K. DE WAARD.

Al wie iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan den Heer **A. W. WICHERS**, *Droogist* te *Delfzijl*, wordt verzocht daarvan, vóór den eersten JUNIJ e.k., franko Opgave of Betaling te doen aan

Mr. H. FRIMA,
Advokaat.

APPINGEDAM, 17 Mei 1849.

ECHTSCHEIDING.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten* van den vijfentwintigsten April dezes jaars, naar eisch geregistreerd, beteekend en bereids ten uitvoer gelegd, is de ECHTVERBINTENIS, op den vierentwintigsten December des jaars duizend achthonderd negenentwintig, tusschen den Heer **JAN DERKS GREVEN**, Mr. Broodbakker te *Oude-*, en Mejufvrouw **ANTJE HINDRIKS HOLTMAN**, thans woonachtig te *Nieuwe Pekela*, in laatstgenoemde Gemeente gesloten, op dezer daartoe gestrekt hebbende vordering, verklaard te zijn **ONTBONDEN**, met alle aan die Echtscheiding verbondene gevolgen en veroordeeling des eerstgenoemden in de KOSTEN der PROCEDURE.

WINSCHOTEN, 18 Mei 1849.

De Procureur der Eischeresse:
Mr. W. R. EMMEN.

Degenen, welke iets VERSCHULDIGD zijn aan wijlen **B. AUWERDA**, worden verzocht, vóór den 1sten Junij eerstkomende, zulks te voldoen bij Mevrouw de Weduwe ARENSMA, boven R. A. B. DE GRAVE, Zwanenstraat.

PLAN EENER NEGOTIATIE, GROOT *f* 30,000-00, ten laste van het *Schouwer Zijlvest.*

Deze Negotiatie zal bestaan uit **60** *AANDEELEN*, ieder van *f* **500-00**, die INTEREST zullen geven naar 3½ pCt. ten Honderd. De Stortingen van de ingeschreven Sommen zullen moeten plaats hebben vóór den 1sten November 1849, op het tijdstip door de DIRECTIE te bepalen.

De **INTEEKENING** wordt **OPENGESTELD** bij den ondergeteekende, *SECRETARIS* van het Zijlvest te *WEHE*, van af **HEDEN** tot den **31sten DEZER**, tenzij zulks vroeger mogt zijn volgeteekend; in alles overeenkomstig de **BEPALINGEN** in het **PLAN DEZER NEGOTIATIE** vervat, geapprobeerd bij Resolutie van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, d. d. 17 April jl., no. 35.

WEHE, 18 Mei 1849.

Van wege de Directie voornd.,
De Secretaris:
J. VAN JULSINGHA.

AANBESTEDING.

Op ZATURDAG, den 19den Mei 1849, des namiddags te 3 uur, in het ZIJLVESTERSHUIS te *Onderdendam*, gedenkt de **DIRECTIE** van *WINSUMER-* en *SCHAPHALSTER ZIJLVEST* publiek uit te besteden:

I. Het doen van **HERSTELLINGEN**, **GRAAF-** en **ANDERE WERKEN** in gemeld *ZIJLVEST*.

II. Het **GRAVEN** van het **OUDE MAAR** onder *UITHUIZEN*, van *OUDE TIL* tot *STEENPIJP*.

Volgens Bestekken en Voorwaarden, in het genoemd Zijlvesterhuis voorhanden.

De Secretaris van Winsumer- en Schaphalster Zijlvest:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

BRAKE, 13 Mei 1849.

⁂ De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle **PANDEN**, welke bij hen in de maanden FEBRUARIJ, MAART en APRIL 1848 zijn *verzet*, geteekend met de letters **Q**, **R** en **S**, moeten worden afgeerent of gelost, en wel letter **Q** van den **21sten** tot en met den **25sten** Mei, letter **R** van den **29sten** Mei tot en met den 1sten Junij, letter **S** van den **4den** tot en met den **8sten** Junij 1849; zullende, bij gebreke van dien, anders **finaal** worden verkocht.

GEREGTELIJKE VERKOOP.

Op MAANDAG, den 21sten Mei 1849, des voormiddags te 10 uur, zullen, door mij ondergeteekende, Deurwaarder, bij de Behuizing van E. J. SCHUILING, buiten het Kleine poortje, bij *Groningen*, publiek, *tegen Contante betaling*, worden verkocht: onderscheidene, ten laste van P. LUGTHART, *Scheepsbouwer*, wonende te *Groningen*, in beslag genomene **HOUTWAREN**, bestaande in EIKEN BOOMSTAMMEN, KROMHOUTEN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

P. HEKKEMA,
Deurwaarder.

⁂ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 30sten Mei 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, geteekend D 55 V., staande en gelegen noordzijde in de Visscherstraat te *Groningen*.

II. Eene WONING, geteekend F 168 V, staande Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'tJatstraat te *Groningen*.

III. Een **TJALKSCHIP**, genoemd *DE TWEE GEBROEDERS*, groot 82 Tonnen, met INVENTARIS, zoo als hetzelve is liggende in de Noorderhaven te *Groningen*.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen M. L. MIJSSEMA.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 den 1sten November 1849, en perceel 3 dadelijk na den toeslag.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Bij G. Copinga, *aan de Groote Markt,*

is eene aanzienlijke sortering **NIEUWIGHEDEN** in het Vak van **GALANTERIËN** ontvangen, welke door **fraaiheid van bewerking** en **goedkoopheid der prijzen** zeer aanbevelenswaardig zijn; verzoekende hij het geëerde Publiek hem met deszelfs gunst te vereeren.

De ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat bij hem te bekomen zijn, tegen billijke prijzen, alle soorten van **HOROLOGIËN**, zoo als GOUDEN en ZILVEREN ANKER, CYLINDER, REPETITIE en alle andere soorten; alsmede alle soorten van **UURWERKEN**, zoo als STAANDE SPELENDE ORGELWERKEN, SNAARWERKEN op KLOKKEN of BELLEN, ORDINAIRE, STAANDE en alle andere soorten, voor welker goede gang hij instaat. Ook maakt hij bekend, dat bij hem de vlakste soorten van ANKER-, CYLINDER- en REPETITIEHOROLOGIEN kunnen hersteld worden.

GRONINGEN, 18 Mei 1849.

C. SLEUTELAAR,
Nieuwe Ebbingestraat, lett. O no. 29.

NIEUWE, ECHTE, BLANKE GENUA OLIE,

in FLESSCHEN van 2½ Maatjes, à **80** Cents, bij H. W. SLOTHOUWER, Oosterstraat, te *Groningen*.

BIJ J. H. VAN DE WEIJER,

Steendrukker, Kunst- en Muzijkhandelaar, Oude Ebbingestraat,

is voorhanden: SCHRIJFPAPIER per Riem *f* 2,25, zwaar *f* 3,00 en *f* 3,60 en hooger, per Boek 12½ C hooger, POSTPAPIER per Riem *f* 2,50 tot *f* 6,00, Catern van 5 tot 15 Ct., ROOD LAK, het Pond Pijpen) van 50 Cent tot *f* 4,00, per Pijp van 5 tot 25 GEKLEURDE OUWELS, het Pond *f* 1,50, POTLOO het Dozijn 10 Cts. en hooger, GEWONE PENNEN bos van 10 tot 50 Cts., STALEN PENNEN per Gros 30 Cts. tot *f* 3,00, per Dozijn van 5 tot 30 Cts., GRIFF per 100 Stuks 15 Cts., WERKBOEKEN de 20 *f* 1,00, CACHETTEN 20 Cts., PENHOUDERS 2 ZWAAR TEEKENPAPIER 3 Cts., GEKL. KIND PRENTEN per boek 17½ Ct., PRENTENBOEKJES 5 ATLAS van de NEDERLANDEN, in 18 Kaarten tel *f* 1,00, CHITSPAPIER per boek 25 Cts., NIE SPEELKAARTEN 6 Cts., EAU DE COLOGNE 6 F jes 90 Cts., per Fleschje 17½ Cts., de groote Flesch *f* REUK-ZEEP 10 Cts. en hooger, alsmede eenige DERSPELLEN, ENZ.

J. G. Woldering

in het Nieuwe Gebouw,

het 4de Huis van de Apoort, door Aan Eigenaar geworden zijnde van een ruim smaakvol gesorteerd **HOEDEN-** en **PETT MAGAZIJN**, daarbij gevoegd hebbende goed gesorteerden **SIGARENHANDEL**, waarvan prijzen buitengewoon billijk gesteld zijn, beveelt zich zaam aan in de welwillende oplettendheid van het ge Publiek. Erkentelijk voor de gunst, die hij vroeger genieten, zal hij trachten, door eene accurate bedien dat vertrouwen waardig te blijven.

P.S. Presenteert ook eene nette en modern betimm **BOVENWONING TE HUUR.**

Daar de ondergeteekende zich weer hier Stede voor vast heeft gevestigd, zoo rek mandeert hij zich vriendelijk aan het K minnend Publiek aan tot het geven van LESSEN in **TEEKENEN** en **SCHILDEREN.**

R. J. TIDDENS, boven den Borstelmaker WIE in de O. Boteringestraat.

N. G. JONGEBLOED,

aan de Groote Markt,

berigt, dat hij ruim gesorteerd is van DA WITTE ARGEMENT-, GLANZIG PAARD HAAR, benevens FIJNE REEF-, STROO-, LIAANSCHE- en ZIJDEN HOEDEN; beveelt n eens ieders gunst.

De ondergeteekende berigt zijne Stad- Landgenooten, dat hij heden de AFFAI van **HORSTELMAKER** heeft aa vangen, in den Caroliweg, lett. T no. rekommandeert zich in elks gunst, en belooft eene prom behandeling.

GRONINGEN, 18 Mei 1849.

J. POSTMA.

LOGEMENT ZEEMANSHOOP.

De ondergeteekende berigt door deze, dat hij thans de gelegenheid is, om ongeveer **TWINTIG PAA DEN** te kunnen STALLEN; hij beveelt zich minzaam

ZOLTKAMP, 14 Mei 1849.

J. A. DE BOER.

LOGEMENT *DE POSTHOORN*

TE
DOCKUM.

De ondergeteekende, door aank EIGENAAR geworden zijnde dit van ouds bekende **LOGEMENT**, heeft de eer, onder nisgeving daarvan, zich ten vriendelijkste aan te bevelen Heeren REIZIGERS en verdere Stad- en Landgenoo Daar ten zijnen Huize tevens geschikte Lokaliteit bestaat het houden van **VERKOOPINGEN** en andere **CO PARITIEN**, zoo neemt hij ook de vrijheid, zich het gunstig aandenken van Heeren NOTARISSEN, E te rekommanderen; van zijne zijde kan alles eene nette prompte bediening belovende.

DOCKUM, 12 Mei 1849.

H. W. DONKER.

BIJ L. J. AKKER,

in de Zwanestraat,

bij wien in de 207de LOTERIJ onderscheid KAPITALE PRIJZEN zijn getrokken, zijn we om voor de **208ste LOTERIJ LOTEN** KOOP en IN HUUR te bekomen.

Dezelve heeft mede zijne KASTEN van moderne **GOU** en **ZILVERWERKEN** ruim voorzien.

⁂ Ofschoon men van tijd tot tijd in de nieuwsbladen dat men door zelfattractie kunsttanden en gebitten in mond konde vastzetten, zonder eenig bindsel of veren, dezelve alsdan wel tot nut konden zijn, zoo heb ik toch altijd moeten tegenspreken, ja, ik niet alleen, zelfs voorname geletterde heeren konden hier geen ge aan hechten. — Evenwel is mij kort geleden van een' Parijs gekomen persoon verzekerd, dat men het aldaar praktijk gezien had en aan het oogmerk voldeed.

Om die reden dan, heb ik mij in de vorige maand n Parijs begeven, om deze wetenschappen te verkrijgen, eerst mijnen meester mr. GÉRENTE, chirurgijn dentiste l'École Polytechnique, bezocht, welke mij verklaarde, het onmogelijk is, *een of meer* tanden zonder bin of zonder pivot vast te zetten, en dat dezelve alsdan gebruik zouden kunnen dienen, en dat het van hen al praatjes zijn zonder waarde, welke zeggen, door zelfattrac of door atmospherische kracht tanden tot gebruik in mond vast te willen zetten; dit heeft mij niet alleen m geachte meester betuigd, maar alle goede en aanzienlij dentisten te Parijs.

Wel wil ik weten, dat men mij eene verbetering in veeren en tanden heeft aangetoond, waarvoor ik hoofd kelijk mijnen geachten meester ten hoogste dankbaar be

Ik zal trachten, hierover verder en uitgebreider te schr ven in een werkje, dat binnen kort het licht zal zie onder den titel: *huiselijk handboekje over mond en tand*

F. M. H. COHEN,
Tandmeester bij het Instituut voor Doo stommen te Groningen.

Een **ONGEHUWD TUINMAN**, werk goed verstaande en voorzien van go Getuigschriften, en tevens goed met PAARD en VEE kunnende omgaan, zag zich gaa geplaatst op een Buitenverblijf. Adres bij L. DE BOE *Bloemkweeker* in de N. Boteringestraat, te *Groningen*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*

MEI, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
6	756,20	756,48	757,88	11,0	14,5	8,6	0,87	0,80	0,86	N.O.	N.O.	N.O.	betrokken	bewolkt	helder.
7	760,11	759,61	759,73	7,8	11,4	8,8	0,85	0,84	0,78	„	„	„	„	betrokken	betrokken
8	758,19	757,58	757,68	5,0	9,2	7,4	0,93	0,87	0,95	O.N.O.	O.N.O.	„	regen	„	regen
9	756,47	756,82	757,51	7,6	9,5	8,7	0,93	0,94	0,92	O.t.N.	O.t.N.	Z.W.	„	regen	„
10	757,86	758,39	758,51	9,4	11,1	8,8	0,91	0,91	0,90	Z.Z.W.	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	betrokken	betrokken	betrokken
11	758,58	758,39	759,98	9,0	14,0	8,5	0,90	0,81	0,90	Z.W.t.W.	Z.	N.O.	„	„	bewolkt
12	764,13	766,02	767,10	10,0	15,8	9,2	0,88	0,82	0,85	N.t.O.	N.	„	weinig bewolkt	weinig bewolkt	helder

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.